

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Kmečke težave.

Kamorkoli prideš, povsod se poje seda ena pesem, namreč da se kmetu dobro godi. Ljudje vidijo samo cene kmečkim pridelkom, ne vidijo pa, koliko sedaj kmečki ljudje trpijo vsled pomanjkanja delavcev, ne vidijo, kako neprimerno dražje je sedaj pridelovanje in ne vidijo, kako drago je življenje danes tudi za kmeta, kajti tudi on mora v trgovino po marsikatero živilo in oblačilo.

Kmetu so določili, koliko moke sme na dan porabiti ter mu nastavili za vse žitne vrste najvišje cene. Kmet se iz domoljubja rad uda v te določbe, toda oni, ki sedaj govorijo o kmetu, naj pomislijo, kaj bi meščani rekli, ako bi se jim vsak dan določilo, koliko gramov mesa in koliko gramov salate smejo pojedsti in koliko decilitrov piva smejo popiti. Da imajo meščani sedaj dva postna dneva na teden, ne pomeni veliko, kajti ob postnih dnevih jedo dobro divjačino, bravetino, drobovino, in vrhutega v določbah nikjer ni povečano, da bi se ne smelo prejšnji dan nakupiti prepovedano meso za drugi dan. Toda kmetje, kakor rečeno, vse te določbe iz domoljubja radi prenašajo in nimajo nobene zavisti do meščanov, ki glede svojih glavnih živil niso tako na mero navezani kakor kmetje. A težko de kmetom samo to, da se mnogi ljudje pritožujejo na previsoke cene kmečkih pridelkov in da sednje nastopajo s kaznijo.

Kmet je prisiljen sedaj držati visoke cene, ker bi sicer moral dati svoje pridelke pod izgubo. Le pomislimo: Kmet potrebuje za obdelovalna orodja les; les je dražji, najvišjih cen nima; potrebuje železo; železo je vedno dražje, za železne barone ni najvišjih cen; potrebuje za se in za delavce živeža, in sicer tudi riža, dišav itd., vse to je vedno dražje, najvišjih cen ni; potrebuje obleko, in sicer suknjo in platno; oboje je vedno dražje, pri vsakem trgovcu druga cena, najvišjih cen ni. In tako gre naprej. Vse, kar kmet prideluje, stoji pod najvišjimi cenami. Kmet mora torej pri svojih pridelkih gledati, da izhaja. In ker mu je vse žito dano pod zaporo, zato je samoumevno, da se mora dražje obdelovanje in kmetovanje pred vsem izražati v višjih cenah za živino. To bi seveda morali v prvi vrsti upoštevati sodniki, pred katere pridejo tuintam tožbe zaradi navijanja cen. Ker pa sodniki ne morejo znati, kako se pri kmetu sedaj godi, ker ne poznajo njegovega obrata do najmanjše žilice, zato je opravljena kmečka zahteva, da se vendar že enkrat določi, naj se k obravnavam zaradi navijanja cen pritegnejo tudi izvedenci iz kmetijskega stanu. Kar je preveč, se naj kaznuje, toda ali je preveč, to se naj dobro in vsestransko preiskuje.

Ponekod so hotela glavarstva nastaviti kratkoma najvišje cene za živino. Glavarstva imajo to pravico. Seveda je njihova dolžnost, da nastavijo cene, ki upoštevajo pridelovalne stroške in navadni državljanski dobiček. Kjer teh cen niso zadeli, so se poprijeli kmetje samoobrambe ter niso več pripeljali živine na trg. Mej pa glavarstva razven v veterinarskih slučajih ne smejo zapreti niti za prodajo živine, niti za prodajo drugih pridelkov, n. pr. jajc. Ponekod se je to storilo, a se je vsled pritožbe na višja mesta moralo takoj opustiti. Popolnoma neopravičen je tudi strah, da se jim lahko kaj rekvirira ali odvzame. Vsled cesarskega ukaza se sme samo žito pod gotovimi pogoji rekvirirati. Glavarstva pa nimajo pravice, rekvirirati recimo govede, svinj, jajc, zelenjave itd. Vojaštvo ima pravico, za to so nastavljene posebne cene, toda na Stajerskem vojaštvo ne rekvirira. Vojaštvo rekvirira navadno le v vojnem ozemlju.

Srbija se norčuje.

Ali je Srbija sedaj vsled ruskega pritiska voljna, odstopiti Bolgarom Macedonijo ali ne, o tem si iz Srbije prihajajoča poročila nasprotujejo. Vse kaže, da ima Srbija sedaj celi četverosporazum za norca, ker se ga več ne boji. Srbija se tudi dosledno brani, začetki zopet ofenzivo proti nam, ter odgovarja, da bo že; toda kedaj, to bo določil generalni štab.

Bolgarija ostane zvesta.

Bolgarija edina bi lahko četverosporazumu pomagala pri Dardanelah do zmage. Njene čete so sveže in dobro izvežbane. Toda Bolgarija je hvaležna, da smo ji v zadnjem srbsko-bolgarskem boju in pri mirovni pogodbi edini stali ob strani, zato nam ostane zvesta. Tudi vse četverosporazumove obljube je ne bodo premaknile.

Grčija švigašvaga.

Zdi se, da sta si Grčija in četverosporazum že bolj na roko, odkar je zopet Venizelos ministrijski predsednik. Vsaj okolnost, da so Angleži začeli zapuščati grške kraje, na katerih so si pripravili svoje postojanke, kaže na to. Vendar je težko verjetno, da bi se Grčija že v najbližjem času udeležila vojske na strani četverosporazuma, posebno ker z Italijani niso rešena vsa preporna, deloma za Grčijo zelo važna vprašanja. Toda zanesti se na Grčijo ni brezpogojno.

Amerika preti.

Se vedno so severomeriške države hude zaradi od Nemcev potopljenih ladje „Arabik“ in Angležem prijazna struja dela močno na to, da bi Amerika vzdignila orožje proti Nemčiji. Toda vlada se brzkone ne bo dala potegniti v vojsko, ker ni dovolj pripravljena na njo. Amerikanski (katoliški) kardinal Gibbons po pravici graja one Američane, ki samo zaradi nagajivosti gredo na one ladje, ki vozijo municejo za Angleže. V slučaju „Arabik“ je pa bilo brzkone onih par Američanov še posebej plačanih od Angležev, da bi se peljali na ladji in jo tako, ako mogoče, obvarovali pred nemškim napadom.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Že pretekli teden, dne 24. avgusta, je minilo tri mesece, kar sonam Italijani napovedali vojsko. Kar prve dni so hotelineke galepega dne že obedovati v Gorici in večerjati v Trstu. Ni šlo. Dne 28. julija je imel kralj god, hoteli so tokrat vsaj v Gorico. Ni šlo. Dne 18. avgusta je imela kraljica god, hoteli so ji pokloniti godovno darilo v obliki zmage. Ni šlo.

Tretjokrat so sedaj že Lahji z vso silo butnili v našo primorsko fronto, a brez uspeha. Zadnjič so posebno napenjali svoje sile pri Tolminu in v krnskem ozemlju, toda že so omagali, uspeha niso dosegli zopet nobenega.

Sedaj hočejo Italijani poskušati svojo srečo pri Dardanelah. Zato so napovedali Turkom vojsko. To se je zgodilo dne 20. avgusta. A ni še bilo slišati, da bi se že kak Italijan bil pokazal pred Dardanelami.

Mi imamo sedaj toliko vojaštva na južnem bojišču, da je prodiranje Italijanov kratkoma izključeno. Upamo, da ne bo, a saj je lahko na tej ali oni točki deloma smola, a nemogoče je, da bi Italijani mogli dobiti kako večjo zmago. Mi smo lahko mirni in čakamo, ko bo nas dovolj, da si pogledamo Benetke in še morda kaj drugega.

Prva uplenjena italijanska zastava.

Pri zadnjih hudih bojih v južnih Tirolah so se naše čete polastile prve italijanske polkovne zastave.

Četovodja, ki je zastavo iztrgal Italijanom iz rok, jo je osebno prinesel v Inomost, glavno mesto Tirolske. Tirolske mladenke in žene so junškega četovodjo celo pot obsipavale s cveticami.

Kruh in moka v Italiji.

Italijanska vlada je izdala naredbo, po kateri se prepoveduje mlinarjem v celi Italiji, mleti žito za kruh na manj kot 80 odstotkov in predpisuje, da se sme prodajati moka za kruh samo v zapečatenih vrečah z označbo mlinarja in dobrote moke. Dovoljenje za peko kruha za bolnike je preklicano.

Na Krnu.

Osem ur hoda je na Krn, ki je postal tako znamenit radi bojev, ki jih bijejo na tej višini naše vrle čete, ki umejo, boriti se kakor levi in umirati kakor učeniki... Italijani hočejo tudi tukaj z vso silo jdreči. Tam doli so globoko vkopani neposredno na množju hriba hitro južno od Tolmina ležečega in skušajo priti bližje. Šestkrat so bili odbiti njihovi napadi, potem so mirovali... Na Krnu, tej visoki kamniti puščavi, raztezajoči se na eni kvadratni milj, so se ustalile naše čete, nekateri so že nad devet mesecev tu, kamor treba prinešiti s težkocami in s smrtno nevarnostjo vsak kosček lesa, vsak požirek vode. Mnogo tovarne živine je že padlo v globeli, ali čez to pot, ako se to sploh more pot imenovati, smo spravili gor topove, in sicer so jih spravili ljudje 1400 metrov višje od mesta, kjer nismo mogli več uporabiti vlovov. Tudi Italijani so se potrudili, ali oni so spravili gor samo svoje lahke topove. Italijani so poslali na Krn svoje izbrane čete in berzaljere.

Mnogo so trpeli naši ljudje s prvega početka tu gori, ni bilo nobenega bivališča, kamor bi legli zvečer spat v zavetje, na gorko; v mrzlih nočeh, pod milim nebom so trpeli kljub gorskim odejam in zimski obleki in kožuhom. Vsa kritja proti težkemu artilerijskemu ognju Italijanov je bilo izsekati v skačlovju. Dotlej si je bilo treba pomagati z vrečami s peskom napolnjenimi, bolje neka, nego nič. Obilo živčevja so spravili gor in vili žice v kritjih po noči, zjutraj pa so jih polagali naprej. Ko so se pririli Italijani precej blizu, smo bili že gotovi s svojo trdnjavo.

Krn ni samo trdnjava, kakor mesto se ti zdi, v katerem so postavljeni napisi kot kažipoti in imena ulic, tako, kakor znajo napraviti to naše vsega navajene, izurjene čete. Na severnih pobočjih je sneg, mrzlo je tudi, ko sije sonce, planink pokno, krasne so te gorske zvezde. Razgled krasen: severno Mangart, južno beneška ravnina, globokovišnjevo morje. Ali kadar dobi Krn svojo megleno kapo, potem se ne vidi 50 korakov daleč, pa tako blizu smo včasih tam pri italijanskih jarkih, da lahko skoro z bajonetovo ostrino posežemo v nje. Ročne granate igrajo tu svojo veliko ulogo v tem hudem boju tu gori. Kdor se pokaže izza kritja, je izgubljen; drugače pa moštvo spi čez dan in se ne zveni za artilerijsko streljanje. Po noči pa napada pehota... Na vznožju skalnatga stolpa, presegaajočega Krn, se nahaja „planota mrtvih“. Ni zapisana ta planota na zemljevidu, ali v spominu ostane vsem, dokler bodo živeli... Strašne nevihte so tu gori, bliski in treski, strele ubijajo ljudi, toča pobije človeka in žival, da krvavita. Granate pa razbijajo skalovje in mečejo okoli drobce na vse strani, gorje mu, kogar zadenejo...

Naše čete so izborne, tudi šal in smeja ne manjka na Krnu. Sinovi vseh narodov se lepo razumejo med seboj. Stori pa se tudi za nje, kar le mogoče, v polni meri se upošteva nepopisno težka borba in požrtvovalnost na krnskem bojišču, gori v višini. Zdravi so naši junaki in vstrajni, v tem pa tiči naša zmag.

Na Koroškem.

Na naši koroški čelni črti se vrši večinoma samo artilerijski boj. Naši kakor tudi Italijani so spravili na najvišje gorske vrhove ob meji težke topove. Z vrvmi spravljajo vojaki posamezne dele topov na vršine. Naše udrbe ob Rablju in Naborjetu so zadnji čas tarča srditega italijanskega obstreljevanja. Tudi Sv. Višarje čutijo žal učinek italijanskih topov. Sicer pa Italijani tudi na Koroškem ne morejo nikamor naprej. Tudi postojanke na Velikem in Malem Palu so še v naših rokah.

Na Tirolskem.

Iz Inomosta poročilo dne 28. avgusta: Preteklo noč in včeraj je došlo v naše mesto obilo ranjenih italijanskih vojakov, katere smo ujeli v težkih bojih pri Lavaronu, kjer so doživeli Italijani v desetdnevnih neprestanih bojih občuten poraz. 115. italijanski pehotni polk je razpršen in odbit, imel je velike izgube, na stotine mrtvih Italijanov leži pred našimi strelskimi jarki, veliko število ranjencev in ujetnikov, med ujetniki se nahaja tudi polkovnik in več častnikov in menovanega polka. Italijanski ujetniki pravijo, da je poraz Italijanov grozovit.

Najboljši italijanski polki so se udeležili bojev. Sovražnik je uporabljal svoje 28 cm topove. Nadvojvoda Friderik je poveljnik in vojaštvo, ki se je na Lavaronski gorski planoti tako vroče borilo, javno pohvalil. Gorska planota Lavarone leži blizu Tirolsko-koroško-italijanske meje severoizhodno od mesta Rovereto in je visoka 1500 do 2200 metrov.

Dne 29. avgusta pa so Avstrijci po večdnevnih bojih pregnali Italijane z važne višine ob prelazu Stilfserjoch ob švicarski meji. Naši so zasedli tudi gorski vrh Scarlutto na italijanski strani. Gora Stilfser je visoka 2758 metrov.

Slovenski fantje mi smo mi!

Andrej Rezman, rodom iz Lembaha pri Mariboru, piše dne 19. avgusta z italijanskega bojišča svojemu prijatelju v Mariboru:

Slovenski fantje mi smo mi,
Po naših žilah teče junaška kri.
.....
Ha, Taljani!
Pri nas je korajža,
Pri vas je pa ni!

Včeraj, na dan cesarjevega rojstnega dne, me je zadela naloga, da sem kot četovodja moral s svojo četo iti na rekonosiranje (pregledovanje). Imel sem 18 mož. Kdor je kedaj že plazil po krnskem gorovju, ta ve, s kakimi težavami je združeno gibanje, ali vsaj kolikšna varno premikanje večjih čet na tem skalnatem gorovju.

Ob 4. uri zjutraj smo jo mahnil v južno-zahodno smer. Plazili smo se čez prepade in strme robove skal in smo končno došli v ozko sotesko, katera je le deloma poraščena z grmovjem. Domnevali smo, da se tam nahaja sovražna predstraža. Nismo se motili. Krog 5. ure smo trčili ob sovražnika, ki se je prosto gibal po soteski. Bilo je kakor pol stotine berzaljerov, ki imajo široke klobuke s šopom peres. Naša četica je bila slučajno v dobrem kritju. Kaj stori? Najprvo smo se do dobra oddahnili, potem pa smo se posvetovali, ali bi napadli Italijane ali ne. Naravnost prepovedano nam to ni bilo, dasiravno smo bili mi pravzaprav le poizvedovalna četa. Vprašal sem korporala in moštvo, a vsi so rekli: „Kakor boš ti odločil, tako pa bo.“ Videl sem, kako so fantje komaj čakali, da bi se masčevali nad italijansko nezvestobo. Od berzaljerov smo bili oddaljeni samo kakih 50 do 80 korakov. Predno smo začeli streljati, sem rekel: „Fantje! Mi smo sedaj daleč od naših in če se nam napad ne posreči, veste kaj nas čaka. Vsak naj dobro meri in naj ne izgubi glave, če bi nam ne šlo vse gladko.“ In že je vzel vsak svojega polentarija na muho. Breznikov Florjan z Velke mi je šepnil: „Gospod četovodja, jaz bom s prvim strelom zadel italijanskega stotnika. Imam ga izbrano na muhi.“ Dal sem povelje za streljanje. Pok rezke salve je po tri štirikrat odmeval po skalnatih pečinah; 18 Italijanov, med njimi tudi stotnik, se je smrtno zadetih valjalo po tleh. Salvi je sledila salva in posamezni strel. Polentariji so preplašeni tekali po soteski in klicali: „Madona mia, Madona mia!“ Nekateri bolj korajžni so se skrili in izza kritik streljali slepo v smeri; odkoder so letele naše kroglice. Ni trajalo četrte ure in cela polstotnija berzaljerov je ležala mrtva in težko ranjena na tleh. Le kakih 10 do 15 italijanskih revežev je zbežalo. Tako so Italijani pokazali svojo „korajžo“. Slovenski fantje pa smo zopet pokazali, da popolnoma zaslužimo, da ponosno rečemo: Slovenski fantje mi smo mi! Ko smo se veselili nad sijajnim uspehom vračali k naši stotniji, smo videli, kako so od vseh strani in z vseh vrhov prežali v sotesko Italijani, a doli si niso upali. Nekaj krogel je širčalo mimo naših glav, a samo Breznikovemu Florjanu je italijanska svinčenka odbila desno uho, menda v zahvalo, da je ustrelil italijanskega stotnika. Ceta moja četa je priporočena v odlikovanje. Naši so na desnem krilu ujeli italijanskega sela, ki je nesel poročilo polkovnemu poveljstvu, da „Avstrijci z veliko silo — več bataljonov — prodirajo v sotesko Br...“. A ti „bataljoni“ so šteli samo naših 18 mož. Toliko se sme verjeti italijanskim poročilom. Pri nas je korajža, kaj ne?

Po naših žilah teče junaška kri.

Anton Brunen, doma iz ptujske okolice, nam piše z italijanskega bojišča:

Dolgo leto je že minilo, kar sem na bojišču. O, kako dolg čas mi je po tebi „Slov. Gospodar“, ki sem te prej tako rad prebiral. Ne znam, kako je kaj tam, ali še hodiš po lepih slovenskih naših krajih, kakor prej. O, da bi že skoraj ušakal tvojih žitnih časov, ki smo jih prej imeli, in ljubi mir, ki ga ljudstvo tako težko pričakuje! Res so nas sovražniki prišli od vseh strani, da bi raztrgali našo lepo domovino, pa ne gre tako lahko, kakor so si mislili. Če nas je tudi malo, pa ponašajmo se vedno teče junaška kri za ljubo domovino. Res, pre mnogo na-

Si h bračlov-junakov je že izkrevavelo na bojnem polju, a ravno to nam daje novega poguma, da lažje vstrajamo in sovražnike preganjamo. Ko sem bil lani na severnem bojišču, je bilo sovražnika trikrat več kot nas, pa smo le mi zmagali. Zdaj sem tukaj na južnem bojišču že tri mesece, pa še vedno držimo naše prve postojanke. Nehvaležni polentarji si ne upa naprej. Samo od daleč strelja njegova artilerija s težkimi granatami noč in dan, mi pa se smejimo, ker gre vse preko nas. Sedaj že počasneje strelja, ker mu menda predrago pride, ali pa mu že municije primanjkuje. Mi upamo na božjo pomoč, da bomo temu novemu zahrbtnemu sovražniku skoraj tisto perje oskubili, ki ga ima za klobuki. Pa še nekaj lepega moram omeniti. Tukaj so namreč same visoke gore, pa smo vendar 15. avgusta imeli poljsko sv. mašo in pridigo in ob enem smo tudi obhajali cesarjev rojstni dan, ko so med tem po zraku žvižgale granate in šrapneli.

Ne pedi slovenske zemlje ne damo!

Narednik Franc Veronik, vrl odbornik „Slovenske Strazbe“ pri Sv. Magdaleni v Mariboru, nam piše dne 24. avgusta z italijanskega bojišča:

S čem bi naše bralce razveselil? Menda najbolj s tem, če naznamim, da so naši junaki ob Soči še zmiraj na istem mestu, kamor so se postavili. Verjemem, da boste tega zelo veseli. Saj veste iz časopisov, koliko se je zavratni ropar naše slovenske zemlje trudil s svojo kamonado. Kar povečerjati nas je hotel. A zadel je naš odpor trde skale naših slovenskih fantov in mož; niti za ped zemlje mu ne damo. Počutil je tudi na našo mero: tri decimetre in pet, s katero mu prodajamo. Le-ta ga tako pomiri, da molči za delj časa.

Naša jama je podobna katakombam. Gledamo kakor levi tja prek nebeško-lepe Soče. Le škoda, da je ta bogati kraj vržen k nogam požrešne vojne. Lepe vasi s cerkvicami, bogata polja s travniki, gozdovi, vse je večinoma opustošeno. Vse trpi ter želi masčevanja. Mi smo drugače zmiraj dobro preskrbljeni z vsem. Cesarjev rojstni dan smo kaj lepo obhajali nekaj korakov za bojno črto. Že na predvečer so se stotnije poklonile svojim poveljnikom z navdušenimi govori, s petjem cesarske himne in z drugimi pesmi ter mogočnimi „hura“-klici na našega presvitlega cesarja Franca Jožeta I. Na slavnosti dan predpoldne je bila na tihem in varnem kraju sv. maša ob udeležbi vseh častnikov, ki so kazali globoki čut pobožnosti. Nam ni bil dovoljen bližnji vstop zavoljo zrakoplovov, pač pa smo bili od daleč v duhu deležni sv. daritve. Potem se je nadaljevalo petje in bogata razdelitev cigaret, dar domačih sro. Tako nam je minil veliki dan na bojnem polju, kateri nam ostane v vednem spominu.

Bog naj blagoslovi naše orožje do popolne zmage nad milijonskimi sovražniki, da se kot zmagovalec enkrat povrnemo na naše muke slovenske domove! Mnogo pozdravov!

Slovenski vojaki še nismo izgubili poguma.

Poslušnik Franc, ki služi pri ... pionirskem oddelku na južnem bojišču, piše svoji materi in sestri pri Sv. Juriju ob Ščavnici:

Srčne pozdrave z južnega bojišča, kjer se zdaj nahajam. Kakor vam je znano, sem bil na severnem bojišču dolgih pet mesecev in končno bil tamkaj ranjen. Hvala Bogu, kmalu sem spet ozdravel, zapustil bolnišnico in se vrnil na bojišče proti polentariju. Pripravljen sem dati svoje mlado življenje za našega vladarja. Že drugi cesarjev rojstni dan obhajamo v tem bojnem času in vidimo, da ima naše orožje povsod obilo sreče ter upamo, da bo končna zmaga naša.

Mi hrabri slovenski fantje še nismo izgubili poguma in hočemo sovražnike pobiti do zadnjega, da bo pozneje vladal mir v naši Avstriji. Mi Slovenci zapojemo tudi večkrat kako slovensko pesem. Da, ljubi moji, ne toži se nam tukaj po naših rojstnih krajih, ampak vsak želi polentarije koliko največ spraviti ob glave.

Za padle tovariše molijo.

Piše Savinčan M. Umladič, ki se bori sedaj na italijanskem bojišču:

Po dolgem času — 35 dni — smo zopet prišli nazaj iz bojne črte v prijazno vas v rezervi, da si malo odpočijemo in se zopet pripravimo za boje, ki nas še čakajo. Vas stoji ob najbolj prometni cesti. Čete prihajajo in odhajajo, tren se komaj ogiblje trena. Zares pravi vojni trušč. A sredi vasi pa stoji ponosno in veličastno velika in lepa cerkev, kakršne najdeš le na Primorskem. Kadar imam čas, grem v cerkev. Sv. maša se bere v črnem plašču. Vojaški župnik daruje sv. maše za večni mir in pokoj tistih vojakov, ki so darovali svoje življenje za našo ljubo domovino. Glas se mu trese, ko moli po končani daritvi za našega sivolasega vladarja, za padle junake in za zmago našega orožja. In v klopih sedijo vojaki, mladi in stari. Prišli so z bojišča, kjer so 21 dni neprestano po noči in po dnevu s svojimi prsi zastavljali v najhujšem ognju pot kletemu izdajalcu. Mala četa jih je še ostala, mnogo izmed njih je prešlo svojo kri, izpolnjujoč prisego: „Rajši umreti, kot se u-makniti.“ In te junake je pripeljal poveljnik v cerkev,

da tam molijo za dušni blagor svojih padlih tovarišev. Ko gledam te obraze, mi pač spreletava srce ti-soč misli. Tu sedi mož, ki je že osivel v boju, zra-ven mladenič, ki je še le v prvem cvetu svojega življenja. Tam zopet pobožno z rožnicam vencem v roki mož, čigar izobraženo lice priča, da je bil v navađenem življenju vse kaj drugega kot vojak. Kaj ne, različni po obrazih, a enaki v mišljenju. Vsi so prišli tu sem v hram božji molit za rajne tovariše, prišli so pa tudi, da se zahvalijo Vsemogočnemu, da jih je obvaroval sovražne kroglice. Prišli so pa tudi črpati novih moči za nadaljnje boje. Zakaj tukaj je tisti kraj, kjer se dobi nov pogum, kjer si vtisnemo v srce trepečega Zveličarja, da nas spremlja v bojni grom med točo krogel in granat.

Nekatere ženske, ki so bile v cerkvi, so pri pogledu na te mirnoresne, toda vdane obraze ves čas jokale. Od zunaj pa se je slišalo enakomerno korakanje, ki so korakale na bojišče... In v nesropot topov in različnega trena... V daljavi grmijo zamolklo topovi. Vojska je...

Na ženitovanjskem potovanju.

Topničar Franc Likob, doma iz Polzele v Savinjski dolini, piše dne 21. avgusta svoji sestri Mariji Vajncel v Celovcu:

Prav lepo Te pozdravljam s potovanja na južno bojišče in se Ti zahvaljujem za poslanega „Slov. Gospodarja“, ki ga vsak teden težko pričakujem. List potem roma iz rok v roke, zato se pa tudi moji tovariši lepo zahvaljujejo; le pridno ga pošiljaj tudi zanaprej. Sedaj smo se podali na ženitovanjsko potovanje in nesemo strah in trepet verolomnim polentarijem. Od gospoda strica Rusa potujemo k polente sitemu svaku, ki pa je bolan, zato smo se z zdravili dobro preskrbeli. Parkrat je že pošteno stokal, pa kako se bo, ko okusi naše zdravilo. Napravili smo ga dobro v 13mesečni preizkušnji.

V sredo popoldne smo se peljali mimo Blatnega jezera. Letoviščarji so nas veselo pozdravljali in obdarovali. Gospodice pa so nam donosale šopke cvetlic, druge cigarete in druga darila. Naenkrat so bili vsi vozovi polni cvetja. Dobimo sedaj pač tudi drugo podnebje.

Ljuba sestra! Ti pa prosi ljubega Boga in Marijo, katero častimo vsi vojaki, da bi se srečno vrnili vsi Tvoji brati in Tvoj ljubi mož, ki se tudi bojuje proti polentarijem. Sedaj, kakor slišim, pridejo še oče in najmlajši brat za nami. Potem nas bo sedem od naše hiše na bojišču in lahko boš rekla: To so korenjaki!

Polentariji nas še bodo občutili.

Infanterist Jožef Krivec, doma v občini Zitate, piše svojim staršem dne 17. avgusta:

Naznamim vam, da tako vesel se še nisem nikoli vozil čez štajersko deželo, kakor ravno sedaj, pa tudi toliko prepevali še nismo, kakor te dni, ko smo se iz Rusije peljali nad polentarija. Mislim, da nas bodo polentariji tudi občutili in mogoče še bolj kakor Rusi. Vsem, ki ste še doma, pa še pridete za menoj, kličem: Pogum in korajžo! Zmaga bo, če je božja volja, na naši strani! Vse za vero, dom, cesarja! Sem že hude boje prežal, pa Marija me je zmiraj obvarovala. Srčne pozdrave!

Vojska je huda, a zmaga je sladka.

Četovodja Kalist Ketiš, doma od Sv. Trojice v Slov. G. nam piše dne 17. avgusta z južnega bojišča:

Tu na jugu se nam sedaj prav dobro godi. V teh lepih časih se spominim zopet „Slov. Gospodarja“.

Topovi pokajo, puške prasketajo, mi vojaki pa opravljamo službo noč in dan. Čas teče naprej, vendar ni še videti konca, niti znamenja, da bi se še kdaj obrnilo na bolje. Včasih pripiše mrzel veter semkaj od morja, Bog ve, kaj pomeni, gotovo še težke dneve, v katerih bo marsikateri nehote zmislil na smrt in marsikateri izmed nas se ne bo več vrnil na zaj. Vendar korajžo, možje in fantje slovenski, vojska je sicer huda, vendar zmaga je sladka. Spominjajte se besed, ki nam jih je govoril pri zadnji vojni maši vlč. g. duhovnik iz tukajšnje okolice, in je hočem nakratko omeniti:

„Leta 79. p. Kr. rojstvu je bruhal strašni ognjenik Vežno lavo iz sebe. Stal je rimski vojak ob mestnih vratih na straži. Hiteli so mimo, njegova mati, sestre, njegova zala nadvasta, znanci, on pa se ni zmenil za vse to, ostal je na mestu, splozil je svojo dolžnost, čeravno je s tem izgubil svojo srečo, svojo bodočnost.“

Tudi leta 1913 je pritekla lava divjih roparjev, našega sovražnika, čez naše krasne kraje, pridrvel je ropar na naša polja, nad našo slovensko zemljo... Stal je tudi vojak na straži, ne samo eden, stalo jih je tisoče in tisoče, med katerimi ste bili tudi vi predragi slovenski možje in fantje! Stali ste neustrašeno kakor skala proti veliko močnejšemu sovražniku, za kar ste bili pohvaljeni od presvitl. cesarja, od nadvojvode Friderika, Evgena, generala Borojeviča in drugih vojskovodij. Odlikovani ste bili danes mnogi tukaj vprico vaših častnikov, od vašega vse časti vrednega g. generala.

Predragi slovenski vojaki! V hudih časih živimo. Hudi dnevi so bili, ko ste stali v sovražnem ognju, hudi dnevi vas še čakajo. Vendar pogum, bodite še zanaprej neustrašeni, saj se borite za svoje drage,

vaši stariši, žene, otročki, neveste molijo za vas: Bog nam ohrani našega sina, moža, očeta, ženina! In tako upate, da pridete enkrat s slavo ovenčani nazaj k svojim dragim. Če bi pa božja volja bila, da storite smrt za domovino, ne bo več prahu od vas, ko bodo vaši otroci še mislili na vas, ki ste se borili v težkih dnevih za nje.

Predragi vojaki! Hudo je vaše orožje, strašni so kaoni, strašne strojne puške, katere kosijo sovražne vrste, vendar ne mogli bi samo s tem orožjem sovražnika premagati, ker vas je premalo. Kaj vam pomaga, dragi moji, v naših težkih časih, da spolnite svojo dolžnost? Vaša trdna vera, vaše zaupanje v Boga. Kdor v Boga zaupa, se ne boji ničesar.

Res težka je dolžnost, ki jo vršite vi spredaj v bojni črti, nič manjša ni naša za hrbtom. Pogledajte naše begunce, pogledajte te nedolžne otročice, ki morajo trpeti z vami in so popolnoma nedolžni. Kdo more popisati revščino, ki stiska ubogo ljudstvo, in mi dušni pastirji trpimo z njim. Pogledajte, predragi, vse to ter prenašajte vse težave, vse napore voljno udani v voljo božjo, tako si bodele zaslužili plačilo v nebesih. Zaupajte na Marijo, katera je posebno zaščitnica Avstrije, kličite jo na pomoč vsak dan vsaj z besedami: „O Marija, moja dobra mati, pomagaj mi danes vršiti svojo dolžnost, varuj me, brani me, pripelji me srečno nazaj k svojim dragim. In Marija vas ne bo zapustila, četudi boste morali dati svojo srčno kri za domovino. Ona vam bo pripravila v nebeskih višavah krono, ozaljšano z biseri in dragimi kameni. In kolikokrat Marija usliši svoje častilce, koliko čudežev se je že zgodilo v tej vojski; zgledov imate sami dovolj. Torej s pogumom in korajžo nastopite zopet pot, katero imate pred očmi. Jaz vam pa hočem podeliti po dovoljenju svetega Očeta vesoljno odvezo, v ta namen se kesate svojih grehov ter obljubite, če vas ljubi Bog ohrani pri življenju, se izpovedati...“

S tem govorom se je končala zadnja vojna pobožnost. Marsikateremu so stopile solze v oči, kajti čisto drug utis napravljajo besede govornika na bojišču, kakor doma. S posebnim navdušenjem smo odmarširali tisti dan zopet v bojno črto. Najžalostnejše je, da se še zmiraj nahajajo kakšni zabavljaci sv. vere, vendar ko pride tisti trenutek, ko je človeška pomoč nemogoča, se marsikateremu kakšna pobožna beseda izviže iz ust. Vobče so slovenski fantje dobri razen tistih, ki so cel svet že prebrskali ter mislijo, da so radi tega nekaj več, ter je njihovo vsakdanje opravilo klatanje, njihova zabava nasprotstvo zoper vse, kar je dobrega in svetega. Če ljubi Bog da in Marija, se bomo še včasih kaj pogovorili, kajti tukaj se spoznava svet v tej strašni vojski.

Laški zrakoplovi nad Gorico.

Iz Gorice se poroča: V soboto, dne 28. avgusta, so pripluli trije sovražni zrakoplovi nad Gorico, na vse zgodaj. Obleteli so parkrat mesto in nato odpluli proti Ajševici, kjer so najbrž metali bombe, ker je bilo čuti nekaj takega kakor eksploziranje bomb. Ni trajalo dolgo, ko so zopet prišli nad Gorico in začeli krožiti nad njo. Kar naenkrat se prikaže belkasta črta pod vsakim zrakoplovom: spustili so bombe. To se ni zopet ponovilo, ker so imeli najbrž vsak le samo po eno, druge so vrgli že na Ajševico. Takoj nato so naglo odleteli proti italijanskim postojankam. Padle italijanske bombe niso napravile niti najmanjše škode, ker ena, ki je padla v ulico Vogel na dvorišče izvoščeka Coterja, ni eksplodirala, druga pa je eksplodirala na eni njivi za Mesarsko ulico, tretja je padla na dvorišče „Venutijevega dvorca“ v ulici Toscolaro. V soboto najbrž so bili tako razburjeni, ko so došli iz Ajševice, kjer so jih prav dobro obsipavali s šrapneli in granatami in njih očesni živci niso bili več v stanju natanko razločevati mesta in njega predmetov. Sicer pa smo mi prav zadovoljni, da vedno mečejo svoje bombe tja, kjer ni nikogar.

Zrakoplovi nad Ajševico.

Iz Ajševice pišejo: V soboto, dne 28. avgusta, zjutraj so nas italijanski zrakoplovi obiskali v drugič. Privikrat je bil njih polet čisto brezuspešen, četravno pripoveduje gospod Kadorna v svojem poročilu z dne 22. avgusta, da so njih letala pri ponovnem napadu na sovražno letališče pri Ajševici vrgla 60 bomb ter povzročila s tem grozno velikansko škodo. Ni treba posebej opozoriti, da je to pisal Kadorna, znani pisatelj italijanskih poročil. V drugič so dospela letala, kakor privikrat tudi spustila dosti bomb, a resne škode ni bilo velike. Kakor navadno, so jo italijanski zrakoplovi hitro odkurili, ko so naši topovi in brzometke (strojne puške) začeli pošiljati uničevalen ogenj na nje. Jako smo radovedni, kaj si bode tokrat izmislil Kadorna. Najbrž bo povedal, da je — zgorelo 10 letal, 1 balon in mnogo trave.

Način bojevanja na Goriškem.

Najbolj se boje naši vojaki na Goriškem z drobljenega skalovja, pred katerim ni človek nikoli varen. Kadar pade granata na skalo in jo zdrobi, se to kamenje naravnost zapliže v meso ter je uspeh granate trojen. — Ravno take težave in nevarnosti groze tudi Lahom. V okopih dobi vsak vojak prazno vrečo, katero napolni s peskom; taka vreča je najboljša sredstvo proti letedečim kamenju. V Galiciji je bilo vse to enostavnejše, ker se je mogel uporabiti za kritje tudi kakšen kos lesa. Zanimivo je, kako težko pričakujejo naši vojaki na teh višinah vesti iz drugih bojišč. Vsak dan proti večeru jim pošilja vojno vodstvo na Krn

in tudi na druge postojanke vesti z bojišč in vse te vest pričakujejo z največjo nestrpnostjo. Ako kakšen večer vojna oblast ne pošlje pravočasno poročil, se takoj brzojavi poveljništvu, kaj se je dogodilo, da ni nobenih poročil. Kadar dobe poročila o kaki zmagi, tedaj gledajo, da o tem obveste Lahe. Nasprotnika drug drugega slišita, kadar obdujeta, ker žvenkeče jedilno orodje in tedaj jim naši glasno pripovedujejo najnovejše vesti, ali pa napišejo vest na kakšno ploščico, na katero obesijo bel robec, pa jo postavijo med eden in drugi okop in Lahom dovolijo, da si to vest odnesejo v svoje postojanke.

Naša artilerija.

V zadnjih dneh je naša težka artilerija italijansko kanonado znatno omejila, da, na gotovih točkah popolnoma zadušila. Našim težkim možnarjem se je posrečilo najti italijanske baterijske postojanke, ki so bile zgrajene v predorih, ter jih uničiti. Dasi so Italijani jako spretni v maskiranju svoje artilerije — te dati so n. pr. naš odkrili baterije, ki so bile v zgorajjih nadstropjih hiš in jih razstrelili — se našim artilerijskim opazovalcem skoraj vselej že po kratkem času posreči, da izsledijo italijanske baterije, ki jih nato z nekaj dobro merjenimi streli uničijo.

Odkar se je ojačila naša artilerijska delavnost, je krog tolminskega območja postalo mirnejše. Italijane, ki so prej poznali silne učinke naših možnarjev v listih ter so smatrali te vesti za prefrane, prevzame sedaj neodoljiva groza, če samo kje najdejo učinke teh topov.

Jubilej enega naših težkih možnarjev.

Eden naših težkih možnarjev, ki nosi ime padlega avstrijskega artilerijskega podpolkovnika Riharda pl. Körner, „Rihard“, in ki je že pomagal ruski belgijske trdnjave, je obhajal nedavno na italijanski bojni črti jubilej, ko je oddal na Italijane svoj 1200. strel.

Pobitost v Italiji.

Razporeženje v Italiji je jako klaverno. Vsa poročila, ki prihajajo iz Italije, zatrjujejo, da vlada že povsodi razočaranje, ki je poročilo velikansko nevoljo proti Kadornu in proti vsem onim, ki so tako goreli za vojno z Avstrijo in obečali, da bi italijanska vojna trajala k večjemu par mesecev, v katerem času pa se Italija izdatno poveča, dobi avstrijsko Primorje, Tirolsko in njena moč bi segla kdove še kam čez Savo. Ali kar so obečali visoki gospodje po listih, in kar se je razlagalo za gotovo stvar po shodih, vse to se ni obistinilo in kakor kaže položaj, se ne obistini nikoli.

V Italiji sedaj s strahom in trepetom slede dogodkom na ruskem bojišču, kjer so padale velike ruske trdnjave, kakor si tega ni nikdo predstavljal. Italijanski listi, na čelu jim „Corriere della Sera“, tolažijo občinstvo in obečajo preobrat, ali občinstvo v Italiji, ki se sicer da lahko spreobrniti v svojem mišljenju, sedaj ne veruje nič več in odklanja taka prazna tolažila. Množe se odporni glasovi, množica protestira in po Milanu vpijejo delavci: „Dol z vojno!“ V Milanu je bilo prišlo že do velikih rabuk, o katerih se seveda nič ne poroča in katere vdusi policija in vojaštvo, ali poročila o njih prinese potniki v Svico. Izmed listov je samo „Avanti“ oni, ki si upa izreči kako pametno besedo, ki poroča pošteno, prebivalstvo sega po tem listu, dasi ima časih bele cele predale, katere je čital samo cenzor.

Beda raste od dne do dne, industrija počiva, izvoza sočivja ni, pomanjkanje se čuti povsodi. Kedor le more, zapusti Italijo, zlasti premožnejši sloji silijo z vso močjo ven iz teh razmer, ki pomenijo katastrofo za Italijo.

Italija v boju za Tripolitanijo.

Pariškemu listu „Temps“ se poroča iz Kahire v Egiptu sledeče: Veliki duhovni poglavar mohamedanskega rodu Senusijev koraka na čelu 10.000 mož proti Tripolitaniji. Te čete, katerim poveljujejo nemški in turški častniki, so izborno opremljene s topovi in s strojnimi puškami. Italijanska vlada je odpisala številna ojačenja za mesto Tripolis. Polagoma bo Italija skusila vse bridkosti vojske.

Pred Dardanelami.

Zadnje dni so se vršili pred Dardanelami izredno krvavi boji. Skupne izgube Angležev in Francozov v zadnjih treh dneh znašajo 20.000 mož, od teh je 10.000 padlih. Tudi število ujetnikov je izredno veliko.

Lahi jadrajo proti Dardanelam.

Iz švicarskega mesta Bazel se poroča, da je odplulo iz пристanišča južno-italijanskega mesta Tarent 117 velikih italijanskih parnikov s četami in vojnimi potrebščinami na krovu proti Dardanelam. Parnike je spremljalo 16 raznih italijanskih vojnih ladij. V pristanišču se je zbrala velikanska množica ljudi, ki je viharno pozdravljala odhajajoče parnike. Vrhovni italijanski mornariški poveljnik, vojvoda Aosta, je imel prisrčen nagovor na odhajajoče italijansko vojaštvo. Splošno se sdi, da so bili parniki in vojne ladje, ki so odplule iz Tarenta in Brindizija, namenjene za boje pred Dardanelami.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Najzanimivejše za nas je na ruskem bojišču, da so naši nepričakovano začeli v Galiciji ofenzivo proti Rusom. Dne 27. avgusta so se vzdignile na severu pri Zložovu armada Böhm-Ermollija, ob Zloti Lipi armada grofa Bothmerja in na jugu levo krilo armade Pflanzer-Baltinove ter so planile na sovražnika. Nagnali so sovražnika do reke Strypa, ki teče vspešno z Zloti Lipo in se izliva pri Černelci v Dnjestr. Mesta Zložov, Gologory, Pomorzany in Brezany, ki so nam znana iz lanskih začetnih bojev, so v naših rokah.

Od Černelice naprej ob Dnjestru (proti izhodu) se stoji središče in desno krilo Pflanzerjeve armade mirno v svojih zakopih ter čaka nadaljnega razvoja. Večji odpor so Rusi uprizorili samo na severu pri mestu Brezany, ki leži nasproti važnemu železniškemu križališču Tarnopol. Odpor ima brezdvomno namen, da se do skrajnega časa drži Tarnopol, ki je za kolikaj urejeno umikanje — prepotreben.

Armada hrvaškega generala Puhala, ki je bila nadaljevanje Böhm-Ermollijeve armade proti severu in ki je zavzela Kovel, je naenkrat krenila proti jugu in se bliža onim trem trdnjavam, v katerih so Rusi pripravljali svoje napade na Avstrijo in sicer Luck, Rovno in Dubno. Naše čete stojijo že blizu Lucka in Rovna. Tudi ta obrat, ki ga je naredila Puhalova armada, nam je prišel nepričakovano. Južna ruska armada je prišla naenkrat, kot bi trenil, v velike škripe in se bo morala naglo umikati, kajti sicer jo obkolimo. Zakaj od severa pritiska Puhalo, ob jugu stoji Pflanzer, od zahoda pa pritiska Böhm-Ermolli in Bothmer. Naše vodstvo je duhovito, to nam mora tudi sovražnik priznati!

Dne 26. avgusta so čete avstrijskega generala Arza zavzele Brest-Litovsk. Zavzetje tega mesta je zaradi tega tako važno, ker je bilo zadnja točka, ki je vezala južni in severni del ruske armade. Odkar je padel Brest-Litovsk in so se morale ruske čete umikati dalje proti izhodu, je vsled velikanskih močvirij Pripjet ali Rokitno pretrgana v dva dela, v južni in severni. Južni del je že v naših kleščah. Severni del pa ima tole usodo: Najbolj južno (severno od močvirja) ga preganjajo čete nadvojvode Jožef Ferdinand. Prišle so že preko Kobrina v Pružany. Severno od nadvojvode stoji armada generala Arza in bavarškega princa Leopolda. Severno od teh dveh armad in izhodno od Bjelostoka napreduje armada generala Gallwitz. Trdnjavi Grodno se je približal general Scholtz od zapadne strani. General Eichhorn se bliža važnemu železniškemu križališču Vilni. General Below pa je zadnje dni prodril do reke Dvina in namerava očitno obkoliti mesto Rigo na suhem.

Ruske čete se povsod umikajo in za seboj zažigajo vse, kar se da zažgati. Prebivalstvo beži v notranjost Rusije, kamor prinaša strah, razburjenost in bolezen.

Velikanske izgube poraženih ruskih armad.

Odkar so pričele naše in nemške čete veliko napadalno prodiranje v zahodni Galiciji, ko je bila dne 2. maja pri Gorlicah prebita ruska bojna črta, znašajo ruske izgube v teh bojih okroglo 1.100.000 ujetih in najmanj 300.000 padlih in ranjenih Rusov. Ruska bojna črta je raztrgana v dva dela in poražene ruske armade se umikajo v popolnoma ločenih skupinah v notranjost Rusije. Rusija je morala zapustiti Poljsko, Kurlandijo, Litavsko in skoro vso Galicijo. Nič manj kakor 12 močnih ruskih trdnjav je padlo zavezniškim armadam v roke.

Brest-Litovsk padel!

Ko so naši čitatelji dobili zadnjo številko „Slov. Gospodarja“ v roke, je bila velika ruska trdnjava ob Bugu, Brest-Litovsk, že v naših rokah. Že v sredo dne 25. avgusta proti večeru so čete avstrijskega generala plem. Arza predrle na zahodni strani zunanji trdnjaviški pas in so drugi dan, dne 26. avgusta zjutraj vkorakale v osrednjo trdnjavo in mesto. Najdalje so se še ustavljali Rusi na severoizhodnih utrdbah, a proti večeru dne 26. avgusta so se morali tudi tam umakniti. Rusi so se že več časa pripravljali na padeč te trdnjave in so spravljali vojno gradivo dalje proti izhodu. Ker so naše čete z nenadnim sunkom pripravile to mogočno trdnjavo prej do padeča, kot so se Rusi nadjali, niso mogli spraviti več vsega važnejšega gradiva iz trdnjave. Radi tega so dne 25. avgusta, ko je padla utrdba za utrdbo, velika skladišča živil in vojnega gradiva zažgali in za-

čeli rušiti mostove. Ko so naši vkorakali v mesto, je isto na vseh koncih in krajih gorelo. Trdnjava in mesto je bilo zavito v črne oblake dima. Pogled na goreče mesto ob jutranji zori je bil grozen. Nebo je bilo krvavo-rdeče. Pri vходу v Brest-Litovsk so se vršili srditi boji na nož. Rusi niso radi zapustili te svoje postojanke.

Beg iz Brest-Litovska.

Mesto Brest-Litovsk je šlo čez 55.000 ljudi brez vojaštva. Trdnjavo poveljstvo je že dne 18. avgusta izdalo povelje, da mora prebivalstvo mesto popolnoma izprazniti. Vsi so morali iti proč: bogati in reveži. Skoro teden dni je bila edina cesta proti izhodu natlačeno polna bežečega ljudstva. Kakor črna kaša se je vil ta žalosten sprevod noč in dan iz Brest-Litovska. Stirideset kilometrov daleč nisi videl drugega, kot samo gnječo ljudi s culicami in živino z vozovi. Ko so naše čete vkorakale v mesto, so naše skoro same razvaline in edinega prebivalca, nekega čevljarija, kateri se je s svojo ženo in štirimi otroci skrtil v klet.

Brest-Litovsk utrdili Japonci.

„Az Est“ poroča iz Holma: Brest-Litovska niso utrjevali Rusi, ampak tudi drago kupljeni Japonci. Japonci so častniki so pripovedovali ljudem v Brest-Litovsku, da bodo poslali svoje vojake v Evropo še le, če dobe Japonci tudi otok Sahalin.

Kako se Rusi umikajo.

Krakovska „Nowa Reforma“ poroča: Neki ujetnik, po mišljenju ruski revolucionar, je izjavil na vprašanje, zakaj je tako malo Rusov ujetih, da si jim zavezniki čete ne prestopajo ostro za petami: „V mojem oddelku je bilo še 16 mojih somišljenikov, ki bi se bili radi udali. Toda zadnji čas so jih ostro nadzorovali, ker so jih najbrže spregledali. Ob umikanju so smeli vojaki zapuščati jarke le v majhnih skupinah in zastraženi. Le nekaj malega vojakov je ostalo v jarkih in ti so morali neprestano močno streljati. Končno se umaknejo iz jarkov tudi zadnji vojaki, medtem pa v ozadju močno streljajo iz strojnih pušk, da bi sovražnika premotili, češ, da so jarki že zasedeni. Končno preiščejo jarke še kozaki, ako bi se ne bil kak vojak v njih potuhnil. Umikanje se običajno vrši po noči.“

V Rusiji vse zmedeno.

Zanesljivo se poroča iz Petrograda, da so mero-dajni ruski krogi popolnoma zmedeni. Na carskem dvoru vlada splošna nezaupnost. Trdovratno se trdi, da je carica z otroci že zapustila Carskoje selo, car pa da se ne vrne v Petrograd, marveč se stalno preseli v Kazan, ker se jim tudi Moskva ne zdi dovolj varna.

Kako je v Petrogradu.

Posebni poročevalci turinske „Stampa“, Virginio Gayda, poroča iz Petrograda: Čete prihajajo in odhajajo vsak dan. Moglo bi se reči, da se šele sedaj pričinja mobilizacija. Novi bataljoni, ki so prišli iz Sibirije, ali bili ravno kar sestavljeni iz novincev, korakajo pojoč skozi Petrograd. Prihajajo na večer, z godbo na čelu, v dolgih gosto sklenjenih vrstah, s počasnim, težkim maršom. Prednje stotnije udarjajo tempo marša in prepevajo neko junaško pesem z žalostnimi mesti. Zadač korakajoč odgovarjajo kot pri verskem cerkvenem petju z globokim basom. Vojaki prehajajo in prepevajo vse dolge poti. Skupine ženskih korakajo tih za vojaki. Ljudje obstajajo in gledajo za vojem brez vsakih znamenj odobravanja. Zdi se, da ruske rezerve na moštvo še daleč niso izčrpane. Petrograd še vedno ni izgubil lica veselega miru velenosti. (Pismo je datirano z dne 21. julija.) Morda je preveč oddaljeno od bojišča. O vojni ni tu ne duha ne sluha, kakor da bi se vršila v kaki drugi deželi. Seveda v zadnjih dneh ni šlo vse tako v redu. Nemcem se je s titanskih silami posrečilo vreti z milijoni in milijoni ljudi Ruse iz ozemelj, ki so jih osvojili tekom 12 mesecev. Negotov strah navdaja politike, ker se boje, da bi vlada nekega dne začela misliti na mir.

Velikanski plen v Kovnu.

List „Berliner Tageblatt“ poroča: V trdnjavi Kovno se je našla neverjetno velika množina pušk, med temi tudi mnogo japonskega izvora, raznega strelniva, strojnih pušk in raznih vrst topov. Živil, konzerv, sladkorja, moke itd. se je našla tako velikanska množina, da zadostuje za preskrbo cele armade za več mesecev. Tudi se je našla cela zaloga popolnoma novih avtomobilov ter čez 70.000 litrov benzina.

Kako se je udal Novo-Georgievsk.

Na dan udaje, dne 20. avgusta, kmalu po 8. uri zjutraj, se je blizala naša častniška patrulja vrtam osrednje utrdbe. Ruski odposlanec z belo zastavo in v spremstvu trombentov je prijezdil častnikom nasproti in jim je naznanil, da je trdnjavski poveljnik pripravljen trdnjavo izročiti. Odposlanec je prosil častnike, naj pridejo v osrednjo utrdbo. Ruski vojaki so v velikih frumih obkolili naše častnike, poljubovali so njih sedla in plašče in so jim na poseben način izkazovali čast. Skozi odprta trdnjavska vrata je drvelo več sto Rusov na prosto in se je do-

slim našim vojakom dalo ujeti. Pri mnogih ruskih ujetnikih so se našle velike steklenice polne močnih opojnih pijač; mnogi Rusi pa so sploh že bili opijanjeni.

Došli častniki so se med tem v avtomobilu odpeljali v osrednjo utrdbo. Pred častniškimi stanovanji jih je pričakoval trdnjavski poveljnik, carjev generalni pribočnik, general kavalerije Bobyr, častiljiv mož z belo polno brado. General je izjavil, da je pripravljen, se glede udaje trdnjave pogajati. Častniki so odgovorili, da se more govoriti samo o brez-pogojni udaji. General Bobyr je bil kmalu pripravljen, da se z avtomobilom odpelje k poveljniku obkoljevalne armade, generalu pl. Beselerju, ki je kakor znano premagal tudi trdnjavo Antwerpen. Generalni poročnik Kohlshmidt je generala Bobyrja spremljal na žalostni vožnji. Med tem, ko so naše čete zasedle posamezne dele zelo razsežnih osrednjih utrdb, so jih Rusi še z južnih utrdb obstreljevali. General pl. Beseler je v gradu rodbine Radzivil, Segeršinek ob Narevu, pozval generala Bobyrja, naj zapove, da Rusi prenehajo s streljanjem. Ruski general je odgovoril, da nima on v trdnjavi nikakega upliva več. Tedaj se je obema ruskima generaloma kratko a obvezno izjavilo, da se ju bo takoj ustrelilo, ako se ogenj tekom ene ure ne ustavi. To je pomagalo. General Bobyr je dobil zopet upliv nad utrdbami in ogenj je utihnil.

V osrednji utrdbi se je 22 ruskih častnikov z eno stotnjo moštva branilo priznati udajo trdnjave. Obstreljevali so naše vkorakajoče čete. S silo so jih morali razorožiti. Eden častnik si je pognal kroglo v glavo, drugi pa je postal hipoma božjasten od prevelike žalosti in srdu, da se je trdnjava udala.

Junaški čin štajerskih slovenskih domobrancev.

Četovodja Franc Spari, posestnik in cerkveni ključar v Jarenju, piše našem uredniku s bojišča ob Dnjestrju:

Za naš domači domobranski pešpolk je bil dan 8. avgusta dan časti in zmage. Gosp. nadporočnik Rakuška je kot poveljnik 11. stotnije dobil nalogo, odvzeti sovražniku glavno postojanko na pred nami ležečem hribu, ki ga je sovražnik zasedel že pred mesec. Neustrašeni in junaški slovenski častnik, na katerega je sedaj ponosen cel polk, je s svojo hrabro stotnjo in oddelkom pionirjev častno rešil svojo nalogo. Med gromenjem topov, lastnih in sovražnih, je bila pri belem dnevu kmalu odstranjena gosta žična ovira, tik pred sovražnimi okopi. Kmalu nato se je slišal mogočni „Hura!“ Junaški 11. stotnije so z nasajenimi bajoneti prodrli v sovražne vrste, zaplenili takoj 3 strojne puške ter ujeli več sto Rusov. Prilativši si to sovražne postojanko, so prodirali neustrašeno še več sto korakov naprej ter vnovič ujeli nad 600 Rusov. Sovražnik, ki je bil sicer v premoči, se je na vse kriplje upiral, obsipaval je naše junake s granatami in šrapneli ter s smrtonosnimi svinčenkami še celo noč, a naslednjega dne jo je vsled našega splošnega pritiska moral sramotno odkuriti.

Naše čete so mu skrbno za petami. S tem junaškim činom, ki je vsled modrega vodstva naših poveljnikov od nas zahteval le malo žrtve, pač pa napravil sovražniku velike izgube, je padlo veliki del lepe galiske zemlje zopet v naše roke, in mislim, da ne bo več dolgo, ko bo moral zadnji Rus iz Galicije.

Te vrste Ti pišem na prednji poljski straži, kamor je zopet došlo par novincev iz Mariibora. Zelo nas zanima vsaka novica iz domovine, ki jo prinašajo. V časti nam je tudi zlasti vsaka še tako neznatna poštna pošiljatev od svojih dragih, zlasti pa nas z domovino veže „Slov. Gospodar“ in „Straža“, ki ju vedno redno prejemamo. Veseleč se v kratkem sijajne zmage tu na severu, z radostjo zasledujemo junaška dela bojnih čet na daljnem jugu. Ugodna bojna poročila, ki jih sprejemamo od vseh krajev, so nam najlepše plačilo za ves trud, radi bomo pozabili na mrzle zimске dni v Karpatih, kakor tudi na trpljenje vročih dni na bojnem polju, samo da se kot sinovi mogočne Avstrije vrnemo kot zmagovalci.

Tako umirajo slovenski junaki!

Četovodja Josip Hrovatič, doma iz Hrastja pri Zasnu, je nam dne 27. avgusta, t. j. pred odhodom iz Galicije, poslal sledeče pismo:

Minulo je že leto dni, odkar stoji naš 87. pešpolk na bojnem polju. Marsikateri izmed naših vrlih slovenskih štajercov je že našel smrt na polju slave, marsikateri si je pokvaril svoje zdravje. Vsem tem bo vedno zelenel venec slave! Ne smete si misliti, da padejo naši Slovenci s strahom in trepetom. Ne! Z junaškim ponosom umre vsak za domovino. Zato imamo dovolj dokazov. Znano je, da je prejel naš 87. polk od najvišje strani pohvalni pridevek „železni“. Evo v dokaz dogodek, ki sem ga sam doživel.

Ko smo ob Dnjestrju nedavno naskočili sovražniku ter je med drugimi padel tudi eden naših slovenskih častnikov, sem videl, kako je ležal v potoku krvi bil še zadnji hip poln junaškega duha. In njegove zadnje besede so bile: „Sladko je umreti za domovino!“ Tako umirajo slovenski junaki!

Dosedaj smo osvobodili večinoma celo Galicijo ter si pridobivali neizmerno množino plena, število ujetnikov je med našim bojevanjem vedno naraščalo. Rusko junaštvo je, kakor vidimo, menda že umrlo.

Da smo dosegli tako sijajne zmage, se imamo zahvaliti hrabrosti vsakega posameznega našega vojaka. Z božjo pomočjo smo na vseh straneh sijajno premagali sovraga. Kakor imamo sveto nalogo in dolžnost, hočemo sedaj še na drugem mestu z isto hrabrostjo odbiti vse napade hinavskega sovražnika ob Adriji ter nam čim prej ko mogoče priboriti končni venec zmage. To vam prisegamo ter vse vrle Slovence in Slovenke pozdravljamo! Četovodja Josip Hrovatič, poddesetnik Franc Lamut iz Zreč, Anton Kvač, poddesetnik Franc Zupan iz Čacij, župnika Sevnica ob Savi, Avgust Sole iz Slov. Gradca, Franc Zelenko iz Partinja v Slov. goricah, Matija Ozmeč iz Ormoža, Jakob Uratnik in Ferdo Terlav od Sv. Andraža, poddesetnik Franc Sentur iz Podsrde, Jožef Obram iz Rajhenburga.

Sv. obhajilo na bojnem polju.

Desetnik Franc Ožek, doma iz Rimskih Toplic, nam piše s severnega bojišča:

Srečni smo Slovenci ... pešpolka na bojišču! Zahvaliti se imamo našem častnemu g. podpolkovniku Hossnerju za marsikatero dobroto. On nas vodi častno in skrbi za svoje vojaštvo, kakor skrben oče za svoje otroke. Ukazal je, da se stotnije menjajo in da mora vsaka par dni nazaj za rezervo, da se osnaži telesno in duševno. Tudi našo 6. stotnjo je doletela ta sreča. Na obširnem polju so velike barake; zraven mala kapelica iz desk, v kateri se vsaki dan bere sv. maša. To je dal postaviti naš vrli g. polkovni poveljnik. Naš ljubljani vojni kurat č. g. M. Krajnc nam polaga tolažljive besede na srce in nas vabi k sv. spovedi. G. kurat nam je dober pastir, mi pa ubogljive njegove ovčice. On zbira vojake skupaj, kakor koklja zbira svoja piščeta. Vodi nas h kapelici in nas spoveduje; bere sv. mašo in med mašo deli sv. obhajilo. Danes nas je bilo 45 pri sv. obhajilu. Od veselja mu je žarelo lice, da se nas je toliko udeležilo zveličanske pojedinje. V nedeljo je služba božja, katere se udeleži tudi g. podpolkovnik ter drugi častniki, ki so odzadaj. Polkovni poveljnik nas vsaki dan obišče, se pogovarja s prostaki, kuharjem pa ukazuje, da morajo skuhati dobro menažo. Tudi krepčilnih pijač nam preskrbi.

Eno leto pri težkih možnarjih.

Topničar Jožef Drole, doma iz Polzele v Savinjski dol., piše svojim staršem:

Bojeval sem se že s vsemi sovražniki naše nepremagljive Avstrije in njene zaveznice. To spartansko življenje me je tako okrepilo, da se bolj zdravega čutim, kakor poprej doma. Sedaj se nahajam pri mestu D... Sovražnik nas vedno nadleguje po noči in po dnevu, nam meče granate in šrapnele, pa on še ni več v streljanju. Kadar nam najbolj siple granate sem, tedaj gremo mi z veseljem k našim velikonom in mu mečemo naše bombe. Gorje jim tam, kamor naš strel pade. O tem bomo pozneje govorili, ko se enkrat snidem. To se ne da popisati, kakšen je pravzaprav učinek našega velikanskega topa. In nam pogum nikdar ne upade. Nekoč smo kar nenadoma postali gospodarji hiše, kjer je preje sovražnik gospodaril. Vršil se je ljuti boj, ali nam se ne ustavi nič. Sovražnik je popihal urnih pet. To so bili prizori. Gremo čez bojno polje v imenovano kmečko hišo. Po potu je ležalo mrtvih sovražnikov kakor snopja za jancijami. Največ jih je bilo nasajenih na naše avstrijske bajonete. Moj tovariš je našel mnogo dobrega krompirja v neki skriti luknji v hiši. Takoj si smo zakurili in si pekli krompir. Jedli smo ga z veliko slastjo. Jaz sem našel v nekem kotu čevljarsko orodje. Vsedem se na stol, začnem krpati in tolčiti, da je kar odmevalo po zadubli sobi. Moj tovariš me pa vpraša: „Ali si čevljar?“ „Moram biti“, mu rečem, „saj vidiš moje obuvale. Umem pa tudi, saj sem doma imel kladivo v rokah, ko sem bil zidar.“ Tako mi tukaj životarimo.

Avstrijsko-srbsko-črnogorsko bojišče.

28 vagonov darov za naše ujetnike v Srbiji.

Bolgarskim listom se poroča iz Rustčuka: V Rustčuk je došlo iz Avstrije 28 vagonov z darovi za avstrijske ujetnike v Srbiji, in sicer so darovi ponajveč obleke. Darove bodo spravili preko Bolgarije v Niš.

Slovenec v boju s Črnogorci.

Trdnjavski topničar Jožef Klemenčič, doma od Male Nedelje, nam piše iz Radoviša v Dalmaciji:

Gotovo vas bo zanimalo, ako izveste kaj od nas slovenskih rezervistov, ki tukaj v Dalmaciji tudi že deset mesecev Črnogorce pobijamo in sproti razbijamo njih sračja gnezda na gori Lovčen, od koder nas včasih nadlegujejo s svojimi razklopotanimi topovi.

Dne 15. avgusta so se spravili nad nas in nas obstreljevali, a njihov uspeh je bil slab. Krogle so padale kakor nezrela jabolka z drevesa. Ena je padla tu, druga tam in tretja tudi ni hotela k nam.

Ali dne 18. avgusta so se pa ti širokoblanci prav pošteno spravili nad nas. Z Lovčena so prav

močno obstreljevali našo trdnjavo, a škode nam niso naredili nobene. Ti opankarji mislijo, da bodo kar tako razbili našo trdnjavo in nas polovili kot ovce. Pje Nikita, ne bo ne kar tako! Ne bomo mi v Cetinju tvoje kaše jedli.

Ali vendarle bi že bil skoraj enkrat dobil buno po glavi. Ravno sem se spravil, da si operem one rane, katere mi zadenejo znane nežne živalice po noči, že začujem v zraku vž, vž, vž. Primalj-duh, naenkrat treščijo „bum“ samo nekaj metrov od mene. Pasja duša, tega duhana ne bom šnofal. Ne premislijam dolgo in uberem jo v primernem in precej brzem teku. Ob peti uri popoldne je pa naša bojna ladja začela obstreljevati črnogorske baterije in tudi naš zrakoplov je neustrašeno krožil nad Lovčenom. Bil je visoko v zraku. Črnogorci so ga obstreljevali, ali do živga mu niso prišli. Tudi dne 19. avgusta je naša baterija „Gorazda“ prav dobro obstreljevala baterije na Lovčenu. Črnogorski topovi so morali kar utihniti.

Srčne pozdrave pošiljam vsem tje v milo slovensko domovino! Kovačov Južek.

Francoski in Angleži vsak trenutek pretijo, da bodo prodirali. Toda do resnice ne pride več. Bilo je priložnosti dovolj, posebno kar je zaposlena glavna nemška moč na ruskem bojišču, a Francozi in Angleži se očitno čutijo za ofenzivo proti Nemcem še pre slabši. Primanjkuje jim rezerv. Močni so dovolj, da se vzdržujejo močno utrjene zakope, a do ofenzive se ne morejo več povspeti. Sedaj vse upanje Francozov in Angležev počiva na vojski ob Dardanelah. Zato so prisilili Italijane, da bi tudi oni poslali svoje vojaštvo v to strašno mesnico pred Carigradom. Ako tam zmaga, potem upajo vsaj na ugodnejše mirovne pogoje.

Cesar Savinječanom!

Pobožno domoljubno romanje na Oliko se je obneslo sijajno. Nad 7000 ljudi je prihitelo na goro, da pomoli za cesarja, armado in domovino. Propovedoval je prof. dr. Hohnjec iz Maribora. V imenu romarjev je s posredovanjem namestniškega svetnika barona Müllerja celjski opat Fr. Ogradi brzojavil na presvitlega cesarja:

Več tisoč slovenskih romarjev iz Savinjske doline, zbranih pri milostnem svetišču na Gori Olik, da molijo za blagor Vašega apostolskega Veličanstva, za zmago neprimerno hrabre c. in kr. armade in za srečo ljubljene Avstrije, ponavlja najspoštlivejše prisego udane ljubezni in neomajne zvestobe napram Vašemu apostolskemu Veličanstvu in presvitli cesarski hiši.

Franc Ogradi,
opat celjski.

Na to je prišel na celjsko c. kr. okrajno glavarstvo sledeči odgovor:

Na Najvišje povelje prosim, da obvestite g. opata Ogradija, da se Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo za želje, ki jih je izrazil v imenu slovenskih romarjev iz Savinjske doline, najmilostlivejše zahvaljuje.

Baron Schießl.

Savinjska dolina bo ohranila romanje in milostljiv odgovor presvitlega cesarja v trajnem spominu. Bog živi našega cesarja!

Razne novice.

* V znamenju zlatega klasa. C. kr. namestnik je dal znamenje zlatega klasa delati tudi s slovenskim napisom. Ker je čisti dobiček namenjen za do brodatne namene, je pač priporočati, da si Slovenci to znamenje s slovenskim napisom naročajo v obilnem številu, da se ne bo reklo v prihodnje: Saj znamenj s slovenskim napisom ni treba delati, ker jih nihče ne kupuje. Slovenci, segajte po tem uradnem slovenskem znaku!

* Ogrski Slovenci molijo za našo zmago. „Novine“ pišejo: Prošenje je bilo na Velko mešo pri sv. Martini v Medžimurju. Vnogo lústva je privrelo na to

den tū vkup v procesijaj. Tudi naši slovinci so prišli posebno z Hotize. Velka vpožina je prišla z sosodne, štrigovske fare pod vodstvom Možar Stevana plebanoša. V procesiji je bilo 723 belo oblečenih deklin. Vse procesije so se združile pri Sv. Martini, gde so za zmago naše vojske molile. Škoda, ka so neki razvzdanci oskrnili svetost tega dneva s krvavim bitjem, tak ka so naslednje z prebitimi glavami razišli.

* Slovenci v Ameriki, pozor! Vlada opozarja, da vsakdo postane kriv veleizdaje, ako sovražniku na kak način koli pomaga. To pa storijo vsi avstrijski državljani, ki delajo v ameriških fabrikah streliva puške in topove za naše sovražnike. Kdor se vrne, bo kaznovan s smrtjo, v milem slučaju z ječo 10 do 20 let. Pozivamo torej Slovence v Ameriki, da izstopijo, ako so še zaposleni v takih fabrikah, v katerih morajo delati morilna orožja za svoje brate.

* Vojskovodja pohvali slovenske pevce. Z goriške bojne črte nam piše četovodja Blaž Ferlež: Dne 26. avgusta je na bojni črti, kjer se borijo naši slovenskoštajerski domobranci, vladal dokajšen mir. Italijan je prejšnji dan po naši vrli artileriji dobil take debele in krepke pozdrave, da si naslednje dni ni upal na svailo. Moj oddelek je bil prost. Naš g. poročnik, vrta kranjska korenina, nam je naročil, da si lahko kako veselo zapojemo. In kakor na povelje so se zbrali naši vrli fantje in možje, večinoma Muropoljci (trije od Sv. Križa) in zaorila je tja za divno Sočo veličastna pesem „Slovenec sem!“ Vedno večji je bil krog pevcev. Celo nekateri častniki so nam pomagali. Veličastno so donele besede te lepe naše narodne pesmi: Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala. ...Slovenec sem... Tej pesmi je sledila Gregorčičeva: „Rože je na vrtu plela...“ Naše pesmi glas je odmeval gotovo pol ure daleč. Kar nadomda pa se pojavi za nami četa višjih častnikov. Glas pesmi je prenehal. Bližal se nam je sam vojskovodja, naš oboževani general Boroevič. Vsi smo se postavili v vrsto in salutirali. General pa je veselo zamahnil z roko in rekel v naši materinščini: „Le naprej fantje slovenski. Lepa je slovenska pesem. Le nadaljujte!“ In zopet je odmevala slovenska pesem po goriških poljanah...

* Stotnik pohvali junaštvo slovenskih vojakov. Jakob Janežič, stotnik cesarskih strelcev št. ... nam piše dne 21. avgusta: „Moj najdražji branilec domovine, Jakob Polanič, ki je služil pri cesarskih strelcih (oddelek strojnih pušk) na južnem bojišču, je težko obolel in smo ga morali poslati v bolnišnico. Mladi slovenski Muropoljec je bil pogumnega, jeklenega značaja in junaškega srca. Korajžje mu ni nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mescev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrlim slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.“

* Pflanzler-Baltin iz Konjice? Piše se nam: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju, Pflanzler-Baltin, je rodom Pflanzler, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Dobjahota, katerega poseduje sedaj grofica Sermaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o Pflanzler-Baltinu.

* V Dunajskem Novem mestu so dne 27. avgusta pokopali poročnika Herberta pl. Konrad-Hecendorfa, sina našega slovitega vojskovodje. Mladi poročnik je spomlad padel na severnem bojišču, odkoder so za sedaj prepeljali v Dunajsko Novo mesto. Oče, generalni polkovnik Konrad pl. Hecendorf je dne 26. avgusta došel v Dunajsko Novo mesto in je na krsto svojega sina položil venec.

* Odlikovani slovenski vojaki. Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadlovce 8. lov. bat. Božidar Stepančič in četovodja tit. narednik 47. pešp Viktor Golob. Srebrn zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila četovodjajodja telegrafskega polka Ivan Zupan in stražmojster 3. trenske divizije Franc Majcen. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila: patrolni vodja 17. lov. bataljona Martin Koritnik in kadet 17. pešp. Adolf Sipek. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: Spanner in Velikonja, oba pri 47. pešp.; Wagner, 26. dom. p.; Koblica in Skvarča, oba pri 27. d. p.; Trebše, 7. lov. bat.

* Novi črnovojniški četovodje. Povodom 85. cesarjevega rojstnega dne so bili naslednji črnovojniški četovodje imenovani za narednike: Fran Božiček, Friderik Medved, Jožef Lesjak, Tomaž Križanič in Peter Mestš.

* „Pušelje“ bodo že pripravljene. Vrta mladca iz Vojnika pri Celju nam piše: „V odgovor trdnjavskemu topničarju Ferdinandu Janžekoviču v Poli z ozirom na članek „Slovenska dekleta, pripravite nam „pušelje“ v zadnjem „Slov. Gospodarju“. Kadar se boste slovenski fantje in možje kot zmagovalci vračali iz solčne Italije domov, boste že dobili šopke, saj ste jih vredni. Pa še več! Kateri izmed slovenskih štajerskih fantov in mož bo ob zmagovitem pohodu v Italijo prvi stopil v Benetke, bo dobil takšen „pušeljo“ za spomin, da ga bo do smrti vesel. Vrli fantje in možje, le korajžno po polentarski nezvestobi! Slovenka.“

* Krvavo švicajo. Prijatelj in naročnik našega lista Franc Žitnik iz Brezjega pri Brežicah ob Savi nam pošilja iskrene pozdrave z italijanskega bojišča. Pravi, da Italijani sedaj krvavo švicajo. Dosedaj je se zmiraj zdrav.

* Pogrešajo se: Franc Zmazek iz Gajšovec pri Sv. Križu na Murskem polju. Služil je pri 26. domobranskem pešpolku, 11. stotniji. Bil je od začetka vojske v Galiciji. Odgovor njegove mu očetu: Jakob Zmazek, posestnik, Gajšovec, pošta Križevci, Štajersko. — Ivan Filipič, je služil pri lovskem bataljonu št. 20, 3. stotniji, vojna pošta št. 73. Odgovor njegovim starišem: Anton Filipič, Radoslavci, Mala Nedelja pri Ljutomeru. — Ludovik Vrbnjak, rezervist pri domobranskem pešpolku št. 3, 2. stotnija, vojno-poštni urad št. 48. Odgovor njegovi materi Jožeti Vrbnjak, Sitarovci, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru.

* Vojnim ujetnikom v Italiji se od 1. septembra naprej lahko pošiljajo tudi poštni zavoji do teže 5 kg. Zavoji ne smejo vsebovati takega blaga, ki bi se pokvarilo. Pošne pošiljave za naše ujetnike v Italiji gredo preko Švice.

* Ustreljen. Dne 31. avgusta je bil v Celovcu po določilih naglega sode radi bojazljivosti in begunstva na dvorišču tamošnje jezuitske vojašnice ustreljen črnovojniški infanterist Marko Mak.

* Po prekem sodu ustreljen. Ljubljanski uradni list poroča: Janez Brenc, posestnik in gostilničar na Dovjem št. 10 na Kranjskem, je bil dne 24. avgusta 1915 radi razžaljenja Veličanstva in sovražnih izrazov proti državi od vojnega sodišča c. in kr. armadnega etapnega poveljstva po prekem sodu ustreljen.

* Zepni koledar za slovenske vojake za leto 1916 je izdala tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Koledar sega od 1. septembra 1915 do konca leta 1916 in obsega prav zanimive članke in spise, ki jih ne bodo rabili samo vojaki, ampak tudi njih domači. Koledar krasi slika cesarja Franca Jožefa. Ker je koledar namenjen za krščanske vojake, zato so koledarju pridlane razne molitve, ki so primerne za vojake na bojišču, in lepa slika Srca Jezusovega. Koledar ima 80 tiskanih strani in še zraven 48 listov praznega papirja za zapiske. Lepo vezan izvod s svinčnikom stane s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Koledar se naroča pod naslovom „Trgovina tiskarne sv. Cirila“ v Mariboru, Koroška cesta 5. Ta koledar je najlepše darilo za vojake na bojišču. — Nekaj izvodov tega koledarja ima na prvih 16 listih zmešane nekatere strani. Ako je kdo morebiti po naključju dobil tak izvod, naj ga vrne, da dobi drugega.

* Molitveniki za ujetnike v Rusiji in Srbiji. Dunajski osrednji urad za pošiljanje knjig in drugih tiskovin vojnim ujetnikom je dal v več stotisoč izvodih tiskati molitvenike v vseh avstrijskih jezikih. Te molitvenike bo osrednji urad odposlal ujetnikom v Rusiji in Srbiji. Ruske in srbske nadzorovalne oblasti namreč pripustijo, da se molitveniki nametano dostavljajo našim ujetnikom. Kdor hoče o tem kaj natančneje izvedeti, naj piše na sledeči naslov: „Zentralstelle für Soldatenlektüre, Dunaj, IX., Canisiusgasse 16.“

* Kuhanje davka prostega žganja za domače potrebe. Te dni morajo lastniki žganjarskih kotlov iste odposlati v Gradec vojaški upravi. Le malo števil kmečkih kotlov je vlada pustila za kuhanje domačega žganja. Radi tega je izdalo sedaj finančno ministrstvo tudi nov odlok, po katerem se urejuje davka prosto kuhanje žganja v dobi 1915-16. Glavne točke te odredbe so: Prošnje za davkoprosto kuhanje žganja se odslej ne bodo več vlagale pri občinskih uradih, ampak naravnost pri pristojnih oddelkih finančne straže. Te prošnje ali naznanila se morajo odslej vlagati pri finančni straži najpozneje do srede novembra 1915. Dosedaj so se pri določitvi davka prostega domačega žganja vračunale vse osebe, tudi mladoletne, odslej pa se osebe, stare pod 16 let, ne smejo več vračunati. Županstva morajo potrditi, da so osebe, katere pridejo pri določitvi količine davka prostega žganja pri posameznih gospodarstvih v poštev, stare res že nad 16 let. Finančni pazniki morajo v tej zadevi natančno poizvedovati. Odslej se davka prostega žganja ne bo kuhalo samo po dnevu, ampak se bo smelo kuhanje neprekinjeno vršiti noč in dan. Izvzete so samo nedelje in prazniki. Ako pa posestnik izrecno prosi za dovoljenje, da sme kuhanje davka prostega žganja nadaljevati tudi ob praznikih in nedeljah, se mu lahko ugodi. Doselej je bilo kuhanje davka prostega žganja dovoljeno le v poslopih, ki spadajo posestniku, ki ima dovoljenje za to. Odslej pa bodo smeli tisti posestniki, katerim je oblast rekvirirala njih žganjarske kotle, kuhati davka prosto žganje tudi v tujih hišah in kotlih, ki se ne dajo prenesti, a to le tedaj, ako v bližini ni nobenega nerekviriranega kotla, ki bi se dal prenesti.

* Smrekovo ljubje. Ker usnarjari potrebujejo sedaj mnogo smrekovega ljubja, je njegova cena poskočila pri meterskem stotu od 34 na 36 K.

* Cena vinu bo letos izredno visoka. Ker so že skoro vse zaloge vina pokupljene, so kleti večinoma prazne. Radi tega ne bodo letos vina nakupovali samo vinski veletržci, ampak tudi gostilničarji in zasebniki se bodo preskrbeli z vinom. Vinskim veletržcem letos kartel ne bo mnogo izdal. Radi tega bodo cene novemu vinu, ki ga itak ne bo posebno mnogo, sigurno mnogo višje kot zadnja leta. Kakor nam vinogradniki poročajo, se grozdje sedaj zelo lepo razvija in je že večinoma mehko. Tudi boleznj na grozdju so precej ponehale.

* Živinske cene. Po deželi se vedno krožijo vznemirja, oče vesti glede živinskih cen. Opetovano povdarjamo, da za naše kraje niso uvedene najvišje ce-

ne. Graški magistrat, ki je pred tedni določil za graški sejem najvišje cene (pri volih 1 K 90 v za 1 kg žive teže), je to svojo odredbo preklical, ker živinorejci in živinotrci niso hoteli uvažati živine v Gradcu. Skorogotovo se za deželo najvišje živinske cene ne bodo upeljale. Vlada pa namerava, kakor je minister pl. Heindol pred nekaterimi dnevi izjavil neke-mu odposlanstvu, sporazumno z ogrskim ministrom s posebno odredbo preprečiti nadaljnjo zvišanje živinskih cen.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli ... do ... K, srednje debeli 210 do 220 K, suhi 180 do 200 K; debele krave 140 do 160 K, srednje debele ... do ... K, suhe ... do ... K; biki 170 do 248 K, mlada živina 200 do 236 K; teleta 300 do 310 K, izjemoma 324 do 330 K; mlade svinje 410 do 420 K, debele svinje 400 do 410 K, srednje debele 390 do 400 K, mesne svinje 400 do 416 K; ovce 240 do 280 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teleh, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: suhsko 9 do 11 K, kislo 8 K, slama 5.80 do 7.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 35, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 50 K, fižol 96 do 120 K, grašica 180 do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 100 do 105 K, pšenični zdrob 80 K, koruzni zdrob 78 do 94 K, ržena moka 50 K, pšenična moka št. 0 78 do 80 K, št. 4 67 do 70 K, št. 6 (črna) 50 do 60 K (100 kg). Jajca, komad 13 do 15 v, krompir 28 do 35 v 1 kg, mleko 30 do 34 v liter.

* **Perocid zasežen.** Ministrstvo je izdalo naredbo, s katero določa, da so zasežene v prid države vse zaloge perocida v Avstriji.

* **Kako je s perocidom?** Prosimo vinogradnike, da nam nakratko javijo, kako se je obnesel perocid. Odgovore bomo priobčili v listu.

* **Najvišje cene za slamo na Kranjskem.** Kranjska deželna vlada je sporazumno z vojaško upravo določila najvišje cene za slamo na Kranjskem. Cene so sledeče: prešana slama 7 K, neprešana 6 K za 100 kg.

* **Maribor.** Na tezenski postaji za premikanje železniških vozov se bo ustanovilo začasno razkuževališče za vojaške svrhe.

* **Maribor.** Dne 30. avgusta dopoldne sta dva vojaka iz Nemčije, ki se nahajata v Mariboru, hoteli svoje konje kopati v Dravi. Eden jezdecev je svojega konja izpodbodel z ostrogami. Ta je skočil korak naprej, a v tem hipu je v vodi zabredel v globino. Vrtinec ga je kmalu pokopal pod seboj. Konj se je pod vodo prekučnil in vojaka, ki se je držal konja za vrat, so valovi odnesli. Vojak se je potopil; konj pa se je srečno rešil iz valov.

* **St. Peter pri Mariboru.** Od vseh strani pošiljajo letos vojaki ali pa njihovi domači poročila in zahvale, da jim je ljuba mati gorska, kateri so se priporočevali, ko so jemali slovo in šli na vojsko, očitno pomagala večkrat v največji sili, najhujši nevarnosti. Prosijo za sv. maše in molitve v njeni cerkvi na Gorci, ki je posvečena njenemu materinemu Srcu in njej, ki je res močen stolp pred sovražnikom vsem našim vojakom, ki se k njej zatekajo. Kakor so se pretečene dni zbirali verni Slovenci pri Mariji na Brezjah in vrli Savinjski pri Sv. Križu na Oljki, tako pa bodo prihiti dne 7. in 8. septembra vsi Marijini častilci, vsi njeni otroci iz Slovenskih in Ljutomerskih gor, iz Murskega in Dravskega polja, pa tudi iz Prekmurja k Materi božji na Gorco. Prosili bomo veličastno kraljico miru, da nam izprosi pri knezu miru sijajno zmago nad našimi sovražniki, potem pa trajen in časten mir in tako srečno vrnitev naših vojakov na svoje domove k svojim ljubim zaoštalim.

* **Ruše.** Iz naše župnije je dosedaj, kakor nam je znano, padlo že 7 vojakov, ujetih je 21, 11 se jih pogreša in 9 jih je bilo odlikovanih, 2 z zlato, 5 s srebrnimi in 2 z bronasto kolajno. — Dne 11. in 12. septembra bo tukaj velik shod romarjev in se bo romarska pobožnost opravljala popoldne po stari navadi.

* **St. III v Slov. goricah.** Vojska je v naši župniji zahtevala že obilo žrtve. Padla sta med drugimi Janez Polak, gostilničarjev sin v Cirknici, in Peter Niderl, mlad posestnik v šentiljski občini. Od obeh je že prišlo uradno poročilo, da sta med padlimi. Naj ima bo tuja zemlja lahka! Oba sta bila splošno spoštovana. Tudi med pogrešanimi je več šentiljanov, tako n. pr. posestnik Matija Kren s Stare gore in Simon Ploč iz Sečnice. Prvi je še bil v bojih za Przemysl. Težko ranjenih je kakih 10 tukajšnjih župljanov. Ujeti pa so: Lorber Franc, Reisman Janez, Reisman Karl, Breznik Ferdinand, Perk Franc, Reich J., Sulcer Franc, Masera Ignac, Jarc Anton, Sapošnik Andrej, Kraner Karl, Kraner Jozef, Samec Fr. Fisereder F. in Pettinger R. Odlikovani so: narednik F. Rotman z zlato, s srebrnimi pa Al. Baumberger, Fr. Masera in še nekateri drugi.

* **Sv. Trojica v Slov. goricah.** Dne 22. avgusta je tukaj neprenehoma deževalo. Tudi naslednjo noč se ni hotelo zvedreti. Vsled velikega deževja ste Pesnica in Drvanja zelo narasli in napravili precejšnjo škodo na travnikih. Voda je namreč pokopano otavo odnesla, nepokošeno pa poblatila, tako da ne bo niti za steljo. Ubogo kmečko ljudstvo, katerega rama ne nosijo skoro vse težkoče sedanje vojske, spravlja jo letos v obupnost množestvilne vremenske neizgode. A kolikaterim škodam bi se lahko prišlo v okoliščini, ako bi se zlasti regulirala Pesnica. Na tem mestu se predržujemo vprašati slavni deželni odbor v Gradcu, ali bi ne bil sedaj primeren čas za regulacijo Pesnice, ko ima dežela v ujetnikih na razpolago toliko cenih delavnih moči? Koliko obsekoristnih gospodarskih in prometnih naprav bi se lahko zdaj v Slovenskih goricah izvršilo, ako bi imel naš deželni odbor oko in srce tudi za slovenske Stajerce! Pri tej priliki nam sili v pero sledeča misel: Težko najdemo lepših in rodovitnejših krajev, kakor so naše Slovenske gorice, a ravno tako težko najdemo v gospodarskem in prometnem oziru bolj zanemarjene kraje, kot so Slovenske gorice, tako da je gleda prometnih sredstev zelo zanemarjena Dalmacija skoro na boljšem.

* **Negova.** Z južnega bojišča smo prejeli žalostno vest, da je Jakob Geratič, pridni mladenič iz Lj. mence, dne 10. julija našel smrt v hladnih valovih reke Vipave. Iz njegovih pisem veje izvanredna sinovska ljubezen, zaupanje v pomoč božjo in Marijino ter udanost v voljo božjo. Kot član Marijine Družbe se je vsakokrat rad udeleževal njenih prireditev. Dragi Jakob! Odšel si v večnost uživati mir in plačilo, nam pa zapuščas krščansko upanje: „Da vidimo v raju večnem se nad zvezdami!“ N. v m. p.!

* **Mala Nedelja.** V nedeljo, dne 5. septembra, popoldne po večernicah, se priredi na dvorišču g. Matija Kosi veselica „v znamenju zmage zlatega klasa.“ Pri tej priložnosti se priredi tudi časi primerna igra. Pridite v velikem številu!

* **Velika Nedelja.** Po mučnem trpljenju je umrl v daljni bolnišnici dne 30. junija blagi mladenič-vojak Franc Mlakar, doma na Runecu pri Vel. Nedelji. Bil je vedno pridni in ubogljiv mladenič, bodisi doma ali v tujini. Zadnja leta ga je vleko v tujino. Ko je poskusil nekaj sveta, je vstopil v frančiškanski samostan v Makarski v Dalmaciji. Vsprejet je bil kot redovnik z imenom „fra Karlo“ in se je počel s krojaštvom. A Bog je hotel drugače. Ni mu pripustil, da bi dokončal delo življenja v samostanskih zidovih ob obali sinje Adrije, ampak ga je poklical, da s puško brani svojo milo domovino. Prišel radi ozeblin enkrat s severnega bojišča, se je napotil še drugokrat na severne poljane. A sedaj mu sreča ni bila mila. Ruska granata ga je poškodovala tako, da je po 8-dnevem trpljenju zatisnil oči. Blagi bratec France, počivaj v miru! Starišem pa daj Bog milost, da ložje prenesejo izgubo prvorojenega sina. Na svidenje v nabesih!

* **Središče.** Dekliška Zveza slavi v nedeljo, dne 5. sept., svojo petletnico. Predpoldne je cerkvena slavnost, popoldne po večernicah pa zborovanje, če bo lepo vreme v vrto g. Lončariča, sicer pa v hiši g. Dogša pri temle sporedu: 1. Pozdrav. 2. Dialog o delovanju Dekliške Zveze. 3. Slavnostni in drugi govori. 4. „Zvezna“, četverglasni spev V. Vodopivca. 5. Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Pridite domačini in sosedje, pred vsem starši, da slišite, kako vzvišeni so vzori, ki jih ima tolikim še nepotrebnega Dekliška Zveza. Naj bo ta dan ali teden abstinenci dan ali teden naše mladine. Namesto vstopnine prinese dar za oslepele vojak!

* **Celje.** Nedavno je izgubila vdova slikarja, Ana Bandek, hranilno knjižico s 622 K 17 v, v kateri je imela še tudi pet bankovcev po 20 kron shranjenih. Knjižico je našel ogrski krošnjar Geezi, ki je v kratkem času zapil ves najdeni denar. Nepoštenega krošnjarja so izročili sodišču.

* **Gotovlje.** Jožef Skafer, sin tukajšnjega posestnika France Skafer se je že čez leto dni vrnil iz ruskega ujetništva kot invalid. Dne 24. avgusta je pisal svojemu očetu Francetu Skafer iz mesta Most (Brüx) na Češkem pismo, v katerem mu opisuje svoje dogodke. Skafer je bil lansko leto dne 26. avgusta težko ranjen v desno nogo in bil nato od Rusov ujet. V ruski bolnišnici so mu kmalu nato nogo odrezali. Rusi so ga spravljali iz bolnišnice v bolnišnico. Bil je v Brodyju, Kijevu, Moskvi, Boronežu, Saratovu in Petrogradu. Skafer toži o velikih težavah in trpljenju, ki ga je preстал v ruski sužnosti. Hrepenenje po slovenski domovini je pri vseh avstrijskih ujetnikih v Rusiji izredno veliko. Kot invalid je bil Skafer menda kot edini Slovenec prideljen onim našim 180. ujetnikom, katere so na Švedskem zamenjali za ruske invalide in jih odpeljali čez Nemčijo v Avstrijo. Dne 20. avgusta so došli v nemško mesto Sasnie in dne 22. avgusta že v češko mesto Most, kjer so invalide z velikim veseljem sprejeli. Mesto je bilo v cvetju in zastavah. godba je spremljala reveže v bolnišnice. Iz Mosta bo Skafer kmalu poslan na dom. Jožef Skafer je služil pri 6. stotnji domobranskega pešpolka št. 26. Njegov brat Janez, tudi od 26. domobr. pešpolka (7. stotnije) je tudi ranjen in je že na potu okrevanja. Vinko Skafer, tudi od istega polka (8. stotnije), je že bil odlikovan s srebrno kolajno, a je sedaj vojni ujetnik v mestu Taškent v Osrednji Aziji.

* **Trbovlje.** Vabimo k prireditvi, ki jo priredi dekleta Dekliške Zveze v Trbovljah v nedeljo, dne 5. septembra 1915, v dvorani Društvenega doma. Spored: „Kukavica, modra ptica, ali: Boj za dobo“, vesela igra v štirih dejanjih. „Ljubezen Marijinega otroka“, igra v treh dejanjih. Med odmorom se boodejo prodajali šopki in razglednice. Začetek točno ob 3. uri popoldan. Vstopnina: prvi sedež 1 K, drugi sedež 80 v, tretji sedež 60 v, stojšča 40 v. Ker je čist dobiček namenjen v korist ranjenih vojakov, se preplačila hvaležno sprejemajo.

* **Brežice.** Zavzete trdnjave Brest-Litovsk se je slavilo v nedeljo dne 29. avgusta z zahvalno službo božjo v cerkvi sv. Roka, katero je imel c. in kr. vojni kurat Reval. Iste se je udeležilo vojaštvo in ranjenji tukajšnje c. in kr. rezervne bolnišnice.

* **Zakot pri Brežicah.** Občinski svetovalec Fr. Kržan je v občini Zakot nabral zopet 194 K 94 vin. v domoljubne namene, posebno podporo domačih invalidov.

* **Marenberg.** V nedeljo, dne 12. septembra, je zborovanje Dekliške Zveze pri Sv. Janezu po dopoldanskem opravilu.

* **Kdaj bodo vpoklicani 42- do 50letni.** Gornjeavstrijski deželni glavar prelat Hauser je pri deželnoobrambenem ministru zaprosil, da bi se 42- do 50letni črnovojniki ne vpoklicali dne 15. oktobra, kakor se namerava, ampak šele dne 15. novembra. Ali bo imela ta prošnja kak uspeh, še ni znano.

Zadnja poročila došla v četrtek, 2. sept.

Uradno se razglša:

Dunaj, 1. septembra.

Rusko bojišče.

Trdnjava Luck padla.

Trdnjava Luck je od včeraj, dne 31. avgusta, v naši oblasti. Hrabri solnograško-gornjeavstrijski pešpolk nadvojvoda Rainer štev. 59 je pognal Ruse z bajonetom v beg iz kolodvorja in iz utrjenega taborišča severno od Lucka in je prišel istočasno z bežečim sovražnikom v mesto, katero je bilo do večera očiščeno od sovražnika. Poraženi sovražnik se je umaknil proti jugu in proti jugo-izhodu.

Pri Bialykiemenu v severno-izhodni Galiciji je predrila armada generala Böhm-Ermollija v razsežnosti 20 km sovražno črto. Na ta način prizadani dvojni poraz je prisilil ruske čete, ki se še bojujejo zahodno od Strya, da so se morale umakniti zadaj za to reko. Umikanje sovražnika se je danes zjutraj tudi raztegnilo na bojno črto pri Zborovu, katero mesto so včeraj zavzele čete generala pl. Bothmerja.

Ob Strypi se še vršijo boji. Eden ruskih protinapadov je včeraj eno nemško in avstrijsko brigado na ozemlju pri Kozovu za nekaj kilometrov porinil nazaj. Naše čete, ki so napadle sovražnika v bok, so prisilile sovražnika, da se je moral naglo umakniti na izhodni breg reke Strypa.

Tudi severno od Buczacza je bilo odbitih več sovražnih napadov, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Število v zadnjih dneh v izhodni Galiciji in izhodno od Vladimir-Volynskija ujetih Rusov se je zvišalo na 36 častnikov in 15.250 mož. Zavsem so zavezniške čete, ki se bojujejo pod avstrijskim vrhovnim poveljstvom, ujele v mesecu avgustu 190 ruskih častnikov in 53.299 mož, zaplenile 34 topov in 123 strojnih pušk.

Celokupno število Rusov, katere so ujele naše čete od začetka mesca maja, znaša 2110 ruskih častnikov in 642.500 mož. Število v teh bojih zaplenjenih topov znaša 394, strojnih pušk pa 1275.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču je položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. septembra.

Armadska skupina maršala plem. Hindenburga. Izhodno od Njemena se boji nadaljujejo. Na zahodni strani Grodna stojijo naše čete na skrajni utrjeni črti. Med Odelskom (izhodno od Sokolske) in Bialoviska-gozdovja se sovražnik dalje zasleduje.

Armadska skupina maršala bav. prince Leopolda. Gornji tok Nareva je prekoračen. Severno od Pružana je sovražnik potisnjen čez močvirnat ozemlje.

Armadska skupina maršala plem. Mackensena. Zasledovanje sovražnika je v polnem teku. Kjer se sovražnik postavi v bran, je povsod vržen nazaj.

Južno-Izhodno bojišče.

Cete generala pl. Bothmerja so po trdovratnem sovražnem odporu z naskokom zavzele višine na izhodnem bregu reke Strypa in severno od Zborova. Začasno ustavljenje našega prodiranja po ruskih protinapadih je bilo od naše strani krepko premagano. Število ujetnikov, ki so jih nemške čete v mesecu avgustu ujele na severoizhodnem in jugoizhodnem bojišču, znaša 2000 častnikov in 269.839 mož, nadalje še čez 2200 topov in daleč čez 560 strojnih pušk. Od tega odpade na Kovno okroglo 20.000 ujetnikov, 827 topov, na Novo-Georgievsk okroglo 90.000 ujetnikov in med temi 15 generalov ter čez 1000 drugih častnikov, dalje 1200 topov in 156 strojnih pušk. Šteje topov in strojnih pušk v Novo-Georgievskem še ni končano: Število uplenjenih strojnih pušk v Kovnu se še pa niti ni pričelo. Število skupnega plena, ki je bilo doseženo, izkazano, se še bo torej izdatno povečalo. Zaloge streliva, živeža in ovsu v obeh trdnjavah so tako velike, da se še niti ne dajo prav pregledati.

Število ujetnikov, ki so jih avstrijske in nemške čete od dne 2. maja, to je od začetka spomladanske vojske v Galiciji ujele, se je povečalo sedaj daleč čez en milijon.

"Božja pot na Sveto gore na Stajerskem." Z 12 slikami. Druga, predelana in z molitvami pomnožena izdaja. V Mariboru, 1914. Založilo cerkveno predstojništvo pri Sv. Petru pod Svetimi gorami. (Čisti dobiček se bo porabil za svetogorsko cerkev.) Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Ta knjižica, ki je izšla lansko leto, obsega dva dela. V prvem delu se na 38 straneh prav stvarno, podučno in zanimivo razpravlja — pisatelj je prof. dr. Stegenšek — zgodovina prelepe Marijine cerkve na Svetih gorah nad St. Petrom in zgodovina božje poti na Sveto gore. Drugi del (str. 39—127) pa obsega sv. mašo v čast preblaženi Devici Mariji, razne litanije, sv. križev pot, razne lepe molitve k Materi božji, spovedne in obhajilne molitve in romarske pesmi. Na to knjižico, ki je najlepši spominček za romarje in vse častilce Matere božje svetogorske, opozarjamo pred največjim in glavnim shodom, ki bo letos kakor vsako leto na Svetih gorah ob Mali maši, 6. 7. in 8. septembra in celo osminjo. Knjižica, ki je ob enem prav ličen in pripraven molitvenik, je prav okusno vezana v črno platno, zlato obrezana ter stane samo 90 vin. Dobiva se ter tudi naroča pri cerkvenem predstojništvu pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Naroči se pa tudi lahko v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjižico prav toplo priporočamo.

Nove uradne določbe.

* **Zagotovitev jesenske setve.** C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru je občinskim predstojništvom sledeče naročilo: V smislu namestniškega ukaza z dne 23. avgusta 1915 se naroča vsem občinskim predstojništvom, da sporazumno z žetvenimi komisijami pojasnijo prebivalstvu, da veljajo za jesensko setev 1914 in spomladansko setev 1915 zadevajoče določbe v obsegu tudi za sedanjo jesensko setev in da se morajo slično izvrševati. Občinska predstojništva in žetvene komisije se opozarjajo posebno na § 1 cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914, drž. zak. št. 274, po katerem je vsa neobdelana zemljišča obdelati. Ako v obdelovanje upravičeni posestniki isto ne izvrše sami, tedaj ima občina pravico, neobdelana zemljišča obdelati ali sama ali jih v obdelovanje izročiti drugim občanem; v tem slučaju pripade donos obdelovalcu. Ob enem morajo žetvene komisije paziti na to, da se na takih zemljiščih, katera so se zaradi nedonositosti pridelovanja žita uporabljala v pridelovanje trave, zopet posejejo z žitom, da se kolikor le moreče mnogo površin napravi porabnih. Na takšna zemljišča je prav posebno paziti, ker so se vesled večletne zelene prake ojačila in se morejo vsled tega kot žitno polje zopet dati uporabiti. Občinska predstojništva in žetvene komisije morajo torej z vsa odločnostjo izdane določbe uveljavljati, in, ako bi prebivalstvo teh določb ne upoštevalo, to takoj sporočiti okrajnemu glavarstvu, da more tukajšnji urad pravočasno odrediti, kar je potrebno.

* **Nabava semenskega žita.** C. kr. okrajna glavarstva razglasa: Kmetovalci, kateri nimajo zadosti semenskega žita na razpolago, naj svoje zahteve naznanijo pri občinskem uradu ali pri okrajnem odboru in pri tem navedejo: 1. obdelavno površino, za katero potrebujejo semena, 2. vrsta žita, 3. količino (množino) potrebnega semenskega žita, 4. način setve (z roko ali v vrstah). Občinska predstojništva, oziroma okrajni zastopi, bodo te prijave pregledali in predložili okrajnemu glavarstvu, nakar bo to ukrenilo, kar je v nabavo semena potrebno. Občinska predstojništva, oziroma okrajni zastopi, se pozivljajo, da pregledajo prijave in jih potrdijo, če so resnične. Nadalje se naj naznani, ali in kateri kmetovalci so v stanu oddati večje množine semenskega žita.

* **Konjski razvidnostni listi.** Okrajno glavarstvo v Mariboru razglasa: Z ukazom c. kr. ministrstva za deželno brambo z dne 30. julija 1914 se je na podlagi § 12, zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, zadevajoč nabor konj in vozil, izdala prepoved, odstranjevanje konjske razvidnostne liste iz njih nabornih okrajev. Naborni okraji se skladajo v smislu § 3 navedenega zakona s sodnimi okraji, vendar pa tvorijo mesta z lastno upravo vsikdar naborni okraj. Ker so se pa kljub tej prepovedi že dogodili slučaji, da so posestniki konj, osobito konjski kupčevalci, konje, ki so povodom v teku letošnjega leta vršivše se klasifikacije konj, dobili razvidnostne liste, odstranili iz njih nabornih okrajev, se nanašajoč na uradni odlok z dne 21. majnika 1915, znova naroča županom, da na primeren način skrbijo, da se najhitreje razglasi ta prepoved.

* **Uniforme in vojna odlikovanja.** Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo na vsa občinska predstojništva in c. kr. poveljstva orožniških postaj sledeči uradni poziv: Visoko spoštovanje ljudstva do uniforme in vojniških odlikovanj se more lahko zlorabljati tako, da si nepošteno osebe neopravičeno obledoje uniformo, ali da nosijo vojna odlikovanja, da bi tem ložje izvrševale razne sleparije ali izvajljali podpore, ali pa, da bi brez sleparijskega namena dobili višje upoštevanje (večjo veljavo). Da se takšnim, v sedanjem času dvojno nedostojnim zviščam s primerne odločnosti zoperstavi, naroča se c. kr. poveljstvom orožniških postaj, občinskim predstojništvom in njihovim varnostnim činovnikom, da naj posebno pazijo na neopravičeno nosnjo uniforme in vojniških odlikovanj in da podajo v takšnem slučaju proti zasačenim, kojega je strogo kaznovati, kazensko ovadbo zaradi prestopa po § 333, oziroma § 334, kazenskega zakona.

* **V znamenju zmage zlatega klasa.** Stajerska c. kr. namestništva nam piše: Da se izogne zmotam in zavlačevanju pri naročitvah klasovih znakov, smo prošni, da izrecno poudarimo, da je nasloviti, kakor je razvidno iz lepakov in dopisov oficijelnega vojnopomočnega mesta Stajerskega namestništva, brez izjeme vsa naročila in vprašanja glede klasovih znakov in klasovih dni na Stajerskem na namestništvo, oficijelna vojna pomoč, Gradec, Grad, polnadstropje; to mesto namestništva je prevzelo skupno naročilo za celo Stajersko.

* **Poštni promet s Primorskim.** Na poštni urad Trnovo pri Gorici je zopet dovoljeno pošiljati zasebna, priporočena in neopriporočena pisma, denarna pisma, poštno in pošto-hranilnične nakaznice. Nadalje je dovoljeno pošiljati poštno in pošto-hranilnične nakaznice na poštna urada Kostanjevica in Dolina. Denarnim pismom ne sme biti priloženega nobenega pismenega obvestila in na odrezkih poštne nakaznice ne sme biti razen naslova odpošiljatelja nobenega drugega pismenega obvestila.

* **Prijatelj slovenskih vojakov! Na tisoče slovenskih vojakov stoji na bojišču, kjer se junaško borijo za cesarja in domovino. Ves svet občuduje njihovo hrabrost. Njihovo junaštvo preganja sovraznika na severu, na jugu pa ga dozdaj zadržuje, da ne more epustošiti in pomandirati naše slovenske zemlje. Slovenci! Kako žalostno bi izgledalo pri nas, ko bi besedolomni Lahi vdrl v naše kraje, razdejali naše vasi in trge, pomandrali naša polja in naše gorice, morili naše očete in matere, onečali slovenske žene in dekleta? Ali ni nad vse žalostna usoda tistih ljudi, ki so morali zapustiti zaradi sovražnika svoje domove in pobegniti v tuje kraje! Nam tega ni treba. Zahvaliti se imamo za to našemu junaškemu vojaštvu, ki z vso navdušenostjo odbija nepoštenega sovražnika od naše zemlje. Zato pa moramo biti našim junakom iz groba hvaležni. In kako naj poka-**

žemo to hvaležnost? Naši vojski so daleč od svojega doma. Izvejo le malokaj, kar se godi po slovenski domovini. Dolg čas jim je v strelnih jarkih po svojih domačih. Zato so silno veseli, ako na bojišču dobijo v roke „Slovenskega Gospodarja“ ali „Straža“, ki jim prinese ta novic iz domovine. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ romata potem iz roke v roko in slovenski junaki jih ne dajo od sebe, dokler ni zadnja vrsta prečitana. Polni hvaležnosti so naši junaki za vsak priposlan list. Mnogi si ga naročijo na bojišče. Veliko jih je pa tudi takih, ki si ga ne morejo naročiti, ker nimajo denarja ali ker naročnine ne morejo poslati iz bojišča. Upravištvu pošilja zastopnj najmanj 1000 izvodov naših listov vsak teden narazne bolnišnice in na bojišče. Več ne more storiti pri sedanjih draginjah, ko mora papir, barvo in sirovo olje po 25 odstotkov, da celo po 400 odstotkov dražje plačevati, kakor poprej. Prijatelji slovenskih junakov! Poskrbite, da bodo naši vojski dobili na bojišče naše liste „Slovenskega Gospodarja“ in „Straža“! Žrtvujte nekaj vinarjev v ta namen. S tem se bodele braniteljem naših domov najbolj prikupili. — Kolikokrat se popolnoma nepotrebnem izpije marsikateri liter vina ali pivaja! Pritrgajte si enkrat pripijajoči in darujte tiste vinarje, ki ste jih stemprihranili, z naše vojske, da dobijo slovenske liste v roke. V Mariboru se je osnoval odbor, ki zbira prostovoljne doneske, s katerimi se plačujejo naši slovenski časniki, da se potem brezplačno pošiljajo našim slovenskim vojakom. Somišljeniki! Zbirajte pridno tudi najmanjše zneske v ta namen in pošljite jih, da ne bo pomot, samo na naslov: Slovenski časniki za vojake v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Imena darovalcev se bodo objavila v listu „Straža“.

* **Lysoform.** Opozarjamo čitatelje na današnji inšert — Lysoform je najboljši in najcenejši razkuževalno sredstvo.

* **Govori se,** da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastopnj. — Opozarjamo na današnji tozadevni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

Sube goiba, žol, vsaki častni ter sploh vse deželne prideleke, kakor tudi vrste vrste kupi voletrgovine Anton Krolec, Celje Graška cesta št. 22. 456

Sprejmeta se takej dva krojačka pomočnika in dve deklici, kateri bi snali spodnje hlače in majice pa tudi možko obleko pomagat delati ojač Jakob Skaza. Slev. Bistričca. 495

„Kapljice za svinje“ Cene 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše: Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: **Uspeh vrlo pevoljni!** Gospod Janez K. piše: **Prav dobro pomagale!**

F. PRULL, **Maribor, Glavni trg šte. 15 462**

Nevošljivost in dobičkaželjnost

sta imela že večkrat usodne posledice, ker so ljudje, ki iz hudobnosti nočejo gledati uspehov drugih. N. pr. sedaj, ko je za razkužilo Lysoform, ki se je že izza 14 let izborna obnašalo, zaradi pričakovanih nalezljivih boleznih večja poraba — pa naš izdelek ponarejajo po materialu in imenu. Občinstvo se pa ne bo obrnilo od preizkušnega dobrega Lysoforma, da bi dobivalo slabe ponaredbe od danes pojavljajočih se in jutri poginajočih podjetij dvomljivega slovesa.

Preskrbimo se pravočasno, pred nastopom velike vročine z Lysoformom in pazimo na to, da je na vsaki steklenici ali ročki vtisnjena firma: **Dr. Keleti & Muranyi, kemična tvornica, Ujpest, in varstvena znamka.**

Cene so za sedaj še neizpremenjene šole:

Vsebina steklenice:	g 100	250	500	1000	2% kg
Cena steklenice:	— 90	1.80	3.10	5.—	10.—

Zanesljivo razkuževalno moč Lysoforma potrjujejo znanstvene preiskave v zavodih profesorjev: **Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Proskauer, di Veste, Tausch, Vertun, Pfuhl, Perroncello, Pfeiffer, Loir, Ujhelyi** itd.

Na željo pošljemo vsakemu grašč in franko zanimivo knjigo „Zdravje in desinfekcija“ od odličnega zdravnika. Knjiga nas uči racionalnega razkuževanja. **Kemik HUBMANN, referent Lysoformwerke, Dunaj, XX., Petraschgasse 4. 460**

Nevarno se je obnašati na vojske v vojski in spleh za vsakega kot mabaja

bol oblažajoče mazanje

Sidro-Liniment. capsici compo.

Liniment a Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica krom. — 75, 1.40, 2.—

Dostopno v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri svetem kruz“.

Praga, I., Křižatelna cesta 4.

Imenovno razpošiljanje.

Izvešan predajalec ali prodajal ka se takoj sprejme. Vpraša se pri **L. H. Korosec, trgovca, Maribor, Magdalenski trg št. 9. 517**

Pekovski učesec in učesec za trgovino z mešanin blagom se sprejme Tegethofova ulica šte. 51 Maribor. 518

Vidčar, ki ima dve delavski meči, se sprejme pri g. Ferd. Lešniku v Framu. 519

Krojaški pomočnik se sprejme pri g. Simon Majer Maribor Koroška cesta 54. 520

Pridnega fanta, kateri ima veselo do krojaštva, sprejme Franc Še vidji krojaški mojster v Mariboru Kaserngasse št. 4. 521

Meden sed, drkeč 650 l se po ceni prodaja. Vprašanje za upravištvo pod „Sed št. 520“. 522

Poštno in zanesljivo slediš išče deklo iz dežele ali za pestunjo ali hišnico ali kaj enakega. Znam šivati in razumem tudi nekaj nemški. 523

V trgovino želimo vstopiti kot u- česec, deklica stara nad 14 let, večta nemškega in slovenskega jezika. Naslov v upravištvo pod učenska št. 524. 524

Izvejana starejša kuharica išče za neseljivo službo, pismene posvete pod naslovom: kuharica pri g. Perk. Mozartstrasse 54 Maribor. 525

Išče se soder, zvest in trezen za kletarstvo v večjem trgu na Spod. Stajerskem. Sprejme se takoj; ponudbe pod naslovom: „J. F. L. 504 na upravištvo Slev. Gosp.“ 526

Krepčega dečka s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega trgovskega pomočnika, sprejme Jov. Kozar v Mokronogu Dolenjsko. 513

Zanesljivega, izvečnega viškarja s najmanj 4 delavskimi meči se sprejme. Vpraša se pri g. K. Graniča, Maribor, Gosposka ulica št. 7. 514

Sprejme se k dražini brez strok, na deželo kršćanska, mirna družina v starosti 35—40 let, za vsa hišna dela, katera pa zas tudi nekoliko šivati in kuhati. Plača po dogovoru. Vstop takoj. Naslov: „Trajna služba 10“ Celje. Poštno pošl. 506

Iščem sedlarstvo in metra katol. prepričanje na 14 letov črstege dekleta večnega študijskega nemčina. Ponudbe na št. 513 Št. 513, poselnik v Litiji Maribor. 510

Družinam s Primorskega!

V lepem in premetnem kraju ob železnici in državni cesti je na prodaj lepa zidana hiša z nekaj ozki rodovitne zemlje. Cena 12.000 kron. 1/2 ali polovico svete lahko ostane. Več pove upravištvo pod „Hiša ob cesti št. 515.“ 515

Usajarija (strojarstvo)

v večjem mestu **Sprejme Stajerske** z velikimi napelji, lepimi stanovanji, strojarstvo v najboljšem obratu (stroji obrat), kompletne in moderne urejane, lastne električne razsvetljave, velika skladišča za črsto, hlev s 6. konjskimi in avinjskimi hlavi (betonirane), se prodaja za 65.000 K, od tega lah. 35.000 K (hranilnišče posejile) ostane ležati. Pojasnila daje resnim kupcem brezplačne uprave „Realitäten-Markt“, Grades, Hammerlingasse 6, (5747) 503

Kupim majhne hiše s dvema sebaž na hlevu železnice postaje ali trga. Pri hiši mora biti klet, majhno gospodarsko poslopje, vrt in vošnjak, če mogoče tudi majhen sadovnjak. Cena ne den 5000 kron. Razude naj se pošljejo na Ivana Vraško v Pobražju pri Mariboru. 515

Krojaški pomočnik učesec se popol- no oskrbo in plašilem vako sprejme pri Janegu Böhm, učetni mljn v Framu. Zeli se, da se učesec osebno predstavi. 456

Sedlarji in črsteški pomočniki se sprejmejo v dolo (prevlačevanje z namem). Taverna Thondorf, p. Liebenau pri Gradcu. 498

Komaj ali predajalka se takoj sprej- me pri Ivan Toplak trgovina z meblagom Juršinci pri Ptuj. 497

Zavoljo beljeni prodani svojo le- po poset. a. Na sredini posetva so hrami, lep vinograd, lepe njive in sadovnjak, lep gozd. Vse meri blizu 8 aralov. Pol ure od postaje Pevnice, do cerkve in šole. Cena 9000 kron. Naslov Ivan Tazkun Dobruže, št. 54 Pevnica. 500

Vine in sadje kupim vsako po- ljubno množino Julij Glaser, stavbenik Maribor, Mellinghof. 443

Zahtevajte

gratis in franko moj glavni cenik s 4000 slikami ur, zlatnine in srebrnine, godbenih, jeklenih, umjetnih, gospodarskih in toistnih predmetov, orožja etc. Prva tovarna ur Huse Konrad, c. kr. dvorni dobavitelj v Mostu (Brux) na 500 (Celje). Nikelnaste Recept-ure K 2.00, 4.00, 5.—, mešane ure K 3.40, nikelnaste budilke K 2.00, dveje budilke s zvončkom 4 K. — Pošljite po posnetku. Noben risiko. — **Tamara Javna darovalna st. česar nazaj.** I-94.

Priden fant kateri se hoče krojaštva učiti se takoj sprejme. (Ne čez 15 let star). Anton Koesar Maribor, Štolni trg 5. 499

Vidčar s 4 do 6 delavskimi meči mi se sprejme in en kravar. Stabenik Julij Glaser Maribor, Mellinghof. 501

Orehev les (okrogel) od 20 cm debelost naprej brez prevelikih grč vsako množico od državne ali župne železnice postaje kupi proti takojšnemu plačilu, enako amerekeve ljubje bi žele po najvišji ceni Rudolf Dergan trgovec Leski trg. 478

Tesarje se židare sprejme v stalno delo in za dobro plačilo stavbeni mojster Julij Glaser Maribor (Mellinghof). 444

Učesec ali učesec iz počene hiše se sprejme v trgovini z mešanin blagom J. Trauz, trgovce Ptujška gara. Istotam se tudi sprejme konjski hlapec. 473

„Solana Avstrijka.“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 45 vinarjev novih in neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj tri nove krasne pesmi: I. „Svetovna vojska“. II. „Junaški fant“ in III. „Tolašba dekletu.“ Tudi prve štiri namreč: „Solana Avstrijka“, „Slovo in ločitev“, „Blagor mu v tuji zemlji“ in „Godci svetovnega plesa“, so že na razpolago za 50 vinarjev.

Kdor pa želi imeti vseh 7. pesmi, pošlje mi naj samo 80 vin. v znamkah. Mialin, da se nikomur ni bilo šal, kateri si je že naročil prve štiri in mu tudi ne bode za to tri, ki sem jih zdaj izdal. Naročuje se pri izdajatelju Mat. Belce pri Sv. Belfenku v Slov. gorah via Ptuj Štaj. 475

Svetovna vojska

dokazuje jasno, da samo oni zamore prenesti skoraj nedvoletke napore, ki ostane trazen. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pijajo izvrstne hitevske pokalice. Feder Kokeven, tvornica pokalice in sodarice, Ljstemer. 511

Volno

ovčje oprano in neoprono kupim vsake množina po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večje množine pošljem petnika osebno prevzeti.

Veletrg. R. Sternecki Celje št. 17 Stajerske. 508

500 kron!

Vas plemen, ako Vaša kurja česa, bradavice, obličanot v treh dneh brez belečn se inginejo s korenino vred Rja balzamom. Lešček z garancijskim pismom 1 K, 5 lončki 2.50, 6 lončkov 4.50. **Kemeny, Košice (Kassa) I Pestfach 12, Ogrsko.** 492

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, vala-aromatizna, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vroča 11 K. **Franko po povzetju.** Pol kilograma veloprime najcenejši čaj K 2.20 oddaja A. Sapara, ekvart kave in čaja Tinsabegda 493, Ogrsko. 278

2

3

zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s „**FORIAN-om**“ se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Ce želodec gadrnjá,
Pij „**FLORIAN** a“, pa nehá!

ni boian,

Ta, ki vřiva

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega Rudolfskega križa

1 srečko ogrskega Rudolfskega križa

1 srečko budimpeštanske bazilike

1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880

1 dobitni list 4% ogrske hip srečk iz l. 1884

Mesečni obrok
za vseh pet
srečk ozir.
dobitnih listov
samo 5 kron

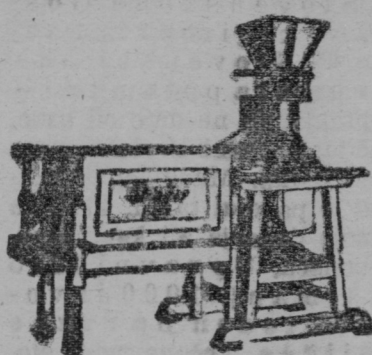
12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške
srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastoni.

Pejasnila in igralni načrt pošilja brezplačno

Srečkovno zastopstvo 15, Ljubljana.

Zelo važan za KMETOVALCE!

Velika ledena posoda za hladno
v tej dragi stvari je, pa
dobro domodi mlina s hladno
kamenom, kakor se nabija pri
vsakem hladnem dotoku vod
nem mlina.

Stem sopot nevonbojstven
Pfeifer - jevem domoten
mlinom se samore zagreje in
vseko stvar, vseh vrst mleka
in mleka (gri) na vsi kmetih
in gospodih nabe s lahko na
ročno gugal, kakor tudi dež
s kivi, motorne in vodne sile.

Zahtevajte cenike brezplačno
in pošiljate prste.

Tovarna za mlino, kmetijske stroje, žage itd.,
Izvarna za železo in medenino

J. Pfeifer v Hočah

pri Mariboru (Štajersko)

Domaše podjetje!

Edina zastopstvo in glavna zaloga za Austro-Ogrsko od originalnih
armadnih in železničarskih Reskopf-ur 3 K.

janešvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsako ura proti popolni svoti zopet
zamenja, torej ni nobene rizične, ampak se
lahko vsak ura pograbi o teh izbranih urah.
Prednosti teh ur: Prva beležniška Reskopf-
ura se je, ne dolgo tega, našla na belomizne
in kragujevne službe s novo kmetijsko zbir-
bilo, došla precejšnji tok, posebej močno
eni, koleje se vse vrši v kamniti. Ura tebe
32 ur in ide točno na pol minuta, to tudi
ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je za-
varovana proti prevolitni napetosti posesa, ob-
loje je iz čistega nikla ter je zavarevano še
z enim plaščem za varstvo zoper prah ter
se vsi pokrovi strgo in nečistoče zapirajo.
Po dobri preizkušnji se se to ura radi mize
cene in vendar dobrega toka usadno upeljale
pri armadi in različnih belomiznih. Prosim
vas torej, da te ura ne zamenjate z drugimi
slučajnimi urami, ki se dobijo v trgovinah. —
Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako
škodo, naroči našo ceno ura. - Velik senik
popolnoma zastonj.

A. RIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8,
največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine,
razpošilja v vse dežele. Specialist za boljše ure.

Loterijske številke.

Trst, dne 25. avgusta 1915: 41 55 28 10 61
Dunaj, dne 28. avgusta 1915: 67 53 88 37 84

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vo-
sek in suhe gobe.

Ivan Ravnika, Celje,
veletrgovina.

Tvrška

Milan Hočevan Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljiva
kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni.

Posebno priporočam od predenča očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem

Lucerner ali nemška,

Inkarnat za enkrat kositi,

Esparset, takozvana večna detelja,

Travnino seme za mokre in suhe travnike,

Korenjevo seme,

Runkelnovo repe, rudečo dolgovato, rumeno

dolgo in okroglo, ovato,

Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafije iz žveplo
za vinograde.

Obilnega obiska pričakujem biležim

z veličastovanjem

trška M. Hočevan Celje
Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.**Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

na: vsake urode, vsak petek in vsak srijesti dan od 8.
do 12. ure in vsake nedelje od 8. do pol 10. ure do-
poldne. Vpisuje in izplačuje se redno samo ob uradnih
dnevih. Pajasnita se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v mestni hiši v središču mesta v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 5%, od 1. in 16. v mesecu po vključitvi in do
15. in zadnjega pred dnem. Navadnjajane obresti se
koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glav-
nici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne
knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem
obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stanka nastala pri
tem kakih petih ali šestih.
Na razpolago so članom brezplačno polno-hranilne po-
ložitve R. 118.000 in domovi nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vključitve po 5%, do 6%, na vključitve in
poročitve po 3%, na menice po 6%, na zasluge vrst-
nostnih listin in takoli račun pod ugodnimi pogoji.

Prejemajo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnih
protivo na sednjo se vključitve in izbris vključitve dala
posojilna brezplačno stranka plača same koteke

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po**4 1/2 %**

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vključitve, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vključitve dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadst.